TWEEDE JAAR, N°. 341. 1838. WOENSDAG 19 DECEMBER.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*.......................... f 7.—
en *Buitensteden* franco.................. 8.—
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder................. f 1.75.
Elken regel meer....................... » 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling..... » 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

TEN BEHOEVE DER NOODLIJDENDEN OP SCHOKLAND ZIJN BIJ DE REDACTIE ONTVANGEN:

Volgens opgave van 15 December	f 677.61
Van S. C.	» 10.—
« V. B.	« 12.37½
Totaal	f 699.98½

De Commissie voor Schokland heeft haar ter plaatsing het volgende toegezonden:

De ondergeteekende betuigen door dezen hunnen dank aan de menschlievende gevers aller giften, die tot heden, door tusschenkomst van den heer K. van Hulst, van wege de Redactie van den *Avondbode*, bij hen zijn ontvangen. Zij bevelen verder de ongelukkige Schoklanders, wier vooruitzigt nog steeds duisterder wordt, bij voortduring der menschlievendheid aan.

SCHOKLAND, den 3 Dec. 1838.

G. G. DE LA COUTURE, *Predikant*,
J. BOSCH, *R. K. Priester*.

Ook van eenen anderen kant, nopens de groote behoefte op Schokland en het nog onvoldoende der ingekomen liefdegiften onderrigt, neemt zij, dankbaar voor den invloed, welken hare vroegere pogingen ten beste dezer eilanders hebben mogen uitoefenen, nogmaals de vrijheid hun deerniswaardig lot in de mededeelzaamheid van den bemiddelden landgenoot aan te bevelen.

NEDERLAND.

ZITTING VAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Maandag den 17 December.

Voorzitter jhr. mr. M. W. de Jonge van Campens-Nieuwland. De vergadering wordt ten half een ure geopend. Er zijn, met den voorzitter, 52 leden tegenwoordig. De notulen van het verhandelde in de zitting van Vrijdag den 14 worden gelezen en goedgekeurd. Wordt voorlezing gedaan van drie kennisgevingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, waaruit blijkt, dat zij zich heeft vereenigd met het besluit der Tweede Kamer omtrent de wet tot vaststelling eener suppletoire begrooting van uitgaven voor 1838, omtrent die betrekkelijk de vaststelling van een tarief van justitie-kosten, en omtrent die tot vernieuwing der bepalingen van art. 1, 2 en 3 der wet van 8 November 1830.

Een verzoekschrift van den heer Gordon, te Voorburg, betrekkelijk de te sluiten geldleening voor het droogmaken van het Haarlemmer Meer, wordt in handen der Commissie gesteld.

Uit het verslag der Centrale Afdeeling omtrent het wets-ontwerp tot voorziening in de buitengewone financiële aangelegenheden des Rijks, blijkt: dat de antwoorden, dit ontwerp betreffende, zijn door twee Afdeelingen voor kennisgeving aangenomen.

De eerste Afdeeling heeft daaruit, tot haar leedwezen, gezien, dat de Regering in eene splitsing der wet niet heeft toegestemd, welke die Afdeeling, bij het vreemdsoortige der onderwerpen, steeds voor doelmatig en noodzakelijk houdt; terwijl ook zelfs de negotiatie, naar haar oordeel, zonder schade zou kunnen gesplitst worden. Geen twijfel heeft zij — zij meent dit te mogen zeggen — of beide onderwerpen der wet 1°. de buitengewone behoeften, 2°. de rentebetaling, zouden ieder afzonderlijk met groote meerderheid doorgaan. Doch daar, wat beide punten, vooral het tweede, betreft, waarschijnlijk verscheidene leden zich met dezelve niet zullen kunnen vereenigen, zal nu het geval kunnen ontstaan, dat, wil men niet zonder noodzaak, dat, wat men afkeurt, om hetgeen men goedkeurt, aannemen, maar wil men zich houden aan eenig welligt meer en meer zich vestigend gevoelen, om, in zoodanig geval tot afstemming over te gaan, — dat dan, zegt men, óf de geheele Wet door twee uit verschillende oogpunten handelende minoriteiten, die dan de meerderheid te zamen zouden kunnen uitmaken, werd verworpen, iets, hetgeen, hoezeer dan nog door splitsing voor redres vatbaar, toch aanvankelijk eene ongewenschte sensatie zou kunnen geven; óf dat dezelve werd aangenomen met geringer meerderheid, dan velen ter zake van de buitengewone behoeften verkiesselijk voorkomt. Dit verlangende voor te komen, heeft men te meer gemeend de aandacht der Regering op zoodanigen mogelijken gang der zaken te moeten vestigen, omdat twee nog genoegzaam recente voorbeelden, ter zake van zoodanige vereeniging van, naar het oordeel der Tweede Kamer, ongelijksoortige aangelegenheden, eenige aanduiding ten deze hebben kunnen geven.

Overigens herhaalden twee leden der eerste Afdeeling den wensch, dat de verschillende benoodigde sommen nu slechts voor een halfjaar werden aangevraagd.

Doch meerdere leden gaven nogmaals hun verlangen te kennen, om, nog vóór de verdere behandeling dezer zaak, eenige mededeeling aangaande den tegenwoordigen staat onzer buitenlandsche aangelegenheden te mogen ontvangen (1). Ook drong men nu ook bij dit Wetsontwerp, om de redenen, in vroegere verbalen gemeld, nogmaals aan op eenige opening aangaande den staat der overzeesche geldmiddelen.

De derde afdeeling bleef mede verlangen, dat de Wet gesplitst zou worden, daar verscheiden leden zich altijd tegen de rentebetaling verklaard hadden, welke nu met de uitgaven voor oorlog in ééne Wet was vervat, en dus door het niet splitsen der Wet belet zouden worden hunne toestemming tot dezelve te geven, terwijl anders eene afzonderlijke Wet voor de Marine en Oorlog, wanneer de staatkundige mededeelingen, waarop men ten sterkste aandringt, de noodzakelijkheid van dezelve doen zien, gaaf door hen zou aangenomen worden.

Eenige leden derzelfde derde afdeeling vermeenden, dat bij deze wet alleen in de rentebetaling voor een halfjaar moest worden voorzien.

Terwijl men ook eindelijk in het verlangen volhardde, dat opening van den staat der Overzeesche geldmiddelen zou worden gegeven, om van het doelmatige des voorstels te doen blijken.

De vierde afdeeling, de antwoorden nogmaals als een appel tot een votum van vertrouwen aan de Kamer beschouwende, heeft zich daarom onthouden van alle speciale repliques, hoezeer er leden derzelve waren, die zich anders met de raisonnementen, in de antwoorden opgenomen, niet tevreden konden stellen. Daarbij vleidde men zich, dat dit het laatste appel zoude zijn, dat benoodigd zou zijn, daar vele leden zich zeer bezwaard gevoelden, om langer daaraan toe te geven: zoo zij ditmaal daartoe overgaan, zouden zij moeten terugdeinzen, indien dit meer van hen gevergd werd.

De beraadslaging over deze wet wordt op Donderdag aanstaanden, den 20sten December, bepaald.

Is ontvangen eene missive van Zijne Exc. den secretaris van Staat, daarbij kennis gevende, dat Zijne Majesteit de Koning Z. Exc. den Minister van financiën gecommitteerd heeft, om zich heden, ten een ure nadenmiddag, naar de vergaderzaal der Kamer te begeven, ten einde financiële wetten in te dienen. Dien ten gevolge worden de heeren Luijben, van Akerlaken, Binkes en Kniphorst door den voorzitter met de taak belast, om Zijne Exc. den Minister op de gebruikelijke wijze in- en uitgeleidé te doen.

Na eene korte schorsing der zitting, wordt Zijne Exc. de Minister van financiën in de zaal binnengeleid, en houdt daar, voor den troon gezeten, de volgende aanspraak:

EDEL MOGENDE HEEREN!

De grondwet van het Koningrijk der Nederlanden, onder welke wij leven, en die de grondbeginselen onzer staats-huishouding heeft aangewezen, bepaalt (art. 122), dat de begrooting der uitgaven van het Rijk in twee afdeelingen zoude worden gesplitst, en dat deze splitsing zoude moeten plaats hebben bij de begrooting over den jare 1820, of zoo veel vroeger, als de omstandigheden het zouden toelaten.

De eerste afdeeling dezer begrooting moet, volgens art. 123, bevatten alle zoodanige gewone, zekere en steeds voortdurende uitgaven, welke, uit den gewonen loop der zaken voortvloeijende, in het bijzonder tot den staat van vrede betrekking hebben. En hetzelfde artikel bepaalt voorts, dat deze uitgaven, door de Staten-Generaal goedgekeurd zijnde, gedurende de tien daarop volgende jaren aan geene jaarlijksche toestemming onderworpen zijn. En verder, dat over die uitgaven geene nadere beraadslaging kan vallen, ten zij de Koning, in dien tusschentijd, te kennen gave, dat een gedeelte der uitgaven veranderd is, of geheel opgehouden heeft.

Omtrent de middelen, tot vinding dier uitgaven bestemd, bepaalt artikel 124, dat dezelve, bij de goedkeuring der eerste afdeeling der begrooting, tevens voor gelijken tijd worden vastgesteld, en, eens bepaald zijnde, vastgesteld blijven, ten zij de Koning, noodig oordeelende, dat een dier middelen gewijzigd, of door een ander vervangen werd, daaromtrent een voorstel doet.

(1) Als geschied is.

Eindelijk behelst art. 125 de verordening, dat één jaar vóór den afloop van den termijn, voor welken deze vaste uitgaven geregeld zijn, door den Koning de nieuwe staat voor de tien jaren, die op dien termijn volgen, voorgesteld worde.

Ingevolge deze bepalingen der Grondwet, is de splitsing der begrooting in twee afdeelingen voor het eerst voorgesteld, en na herhaalde beraadslagingen, en door het gemeen overleg tusschen den Koning en de Staten-Generaal, in het jaar 1820 tot stand gebragt. De eerste afdeeling heeft, vooral nadat het stelsel der middelen, bij de wet van den 12 Julij 1821, op een vasten voet geregeld was, hare volle werking gehad, en de heilrijkste uitkomsten opgeleverd, zoodat in 1824 een jaarlijksch overschot heeft bestaan, hetgeen de gunstigste uitzigten, omtrent den geldelijken toestand van het Rijk, kon doen voeden.

Dit eerste tienjarig tijdvak liep met den laatsten December 1829 ten einde; eene nieuwe eerste afdeeling der begrooting werd, ingevolge de grondwet, in de zitting van 1828, nog vóór het einde van dat jaar, aan de Staten-Generaal, destijds te Brussel vergaderd, voorgesteld, in de afdeelingen onderzocht, opgehelderd, gewijzigd, maar in de maand Mei 1829 verworpen. In de volgende zitting in deze residentie, werd een nieuw ontwerp aangeboden, en, na lange beraadslagingen, in het laatst des jaars aangenomen, tevens met de wet op de middelen, tot bestrijding der uitgaven bestemd, in welke, ten gevalle der Zuidelijke leden, aanmerkelijke wijzigingen, in afwijking der wet van 12 Julij 1821, waren gebragt geworden.

Zoo ving het jaar 1830 aan, en het was voor de ondervinding bewaard, om te leeren, of het tweede tienjarig tijdvak even gunstige uitkomsten als het eerste zoude hebben opgeleverd; er was grond om daarop te hopen, indien vrede in Europa en rust in Nederland hadden mogen behouden worden. Maar de spanning, welke, reeds in 1828, in het Zuidelijke deel des Rijks zich had vertoond, en de woelingen, welke daar plaats hadden, de zamenzweringen en het helsch verbond, dat tusschen twee strijdige partijen en beginselen stand greep, de listige aanblazingen van benijders van onzen voorspoed, deden eene ontbranding ontstaan, welke, door een plaatselijk oproer te Brussel begonnen, eenen opstand, en eindelijk geheelen afval der Zuidelijke gewesten ten gevolge had.

Die gebeurtenissen te schetsen, zelfs vlugtig te doorloopen, zoude nutteloos en droevig tijdverspillen zijn: wij waren allen getuigen der geschiedenis, zij is in versch geheugen.

De eerste afdeeling der in datzelfde jaar aangevangen begrooting kon, zoo als zij lag, niet werken; de uitgaven, voor zoo veel de Zuidelijke provinciën betrof, hadden geen doel meer, en de middelen daar niet meer kunnende worden geheven, was, hetgeen voor de Noordelijke provinciën overschoot, niet meer toereikende.

Van daar, dat de Regering, altijd den grondwettigen weg willende blijven bewandelen, gebruik maakte van het voorschrift, aan het slot van art. 123 der grondwet voorkomende; en, door het te kennen geven des Konings, dat een gedeelte der uitgaven veranderd is, of geheel opgehouden heeft, op het ophouden der uitgaven voor de dienst der zuidelijke provinciën toe te passen, oordeelde men de eerste afdeeling der begrooting voor het aangevangen tijdvak te kunnen behouden, en, door noodig geworden aanvulling der middelen, de dienst op eene regelmatige wijze te kunnen verzekeren, behoudens het jaarlijks voorstellen, in de tweede afdeeling der begrooting, van zoodanige meerdere kosten en middelen, als door den drang der omstandigheden mogten worden geboden.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal, die naauwgezetheid, om den grondwettigen weg niet te verlaten, eerbiedigende, was echter van meening, dat de omstandigheden, waarin het Rijk zich toen bevond, van zulken buitengewonen aard waren, dat het behouden van de eerste afdeeling der begrooting onmogelijk was geworden, en dat men derhalve, zijns ondanks, genoodzaakt was, op eene andere wijze in de dienst te voorzien.

De tijd liet niet anders toe, dan het aannemen van eene krediet-wet in globalen vorm, echter voor behoeften, welke door de vroegere berekeningen genoegzaam bekend waren, om tot de sommen te kunnen besluiten; in de middelen werd op onderscheidene wijzen voorzien. Vervolgens is op die buitengewone wijze voortgegaan, en, onder den vorm van begrootings-wetten, zijn, van jaar tot jaar, krediet-wetten aangenomen, en de middelen, om in de uitgaven te voorzien, aangewezen, volgens de bijzondere wetten, op de

MENGELWERK.

MAARTEN HERMANSZOON.

Het was in den aanvang van het jaar 1573. Het innemen van *den Briel* door de Watergeuzen had het roemrijk sein tot de afschudding van het Spaansche juk gegeven, en vele steden en gewesten der *Nederlanden* waren, *niet tegen den Koning*, maar tegen ALVA'S dwingelandij opgestaan. Echter misten nog deze vaderlandslievende pogingen de éénheid, die het beleid van ORANJE alleen vermogt haar te geven, en zonder welke de door zoo veel bloeds gekochte onafhankelijkheid weldra als een wankelend gebouw zou zijn ingestort. De wreede TOLEDO, zulk een' vader waardig, had *Friesland*, *Gelderland* en een klein gedeelte van *Holland* herwonnen. Doch hier stelde de God der legerscharen aan 's vijands magt paal en perk. Het verraad en bloedbad, te *Naarden* gepleegd, overtuigde de ingezetenen van *Haarlem*, dat hun behoud alleen in hunne wapenen was gelegen, en eene verzoening met den Koning gelijk stond met den dood. Vele maanden waren verloopen, en steeds bood *Haarlem* den heldhaftigsten tegenstand; herhaalde bestormingen hadden den vijand geenen duim breed doen vorderen, en TOLEDO, afgeschrikt, zou het beleg hebben opgebroken, zoo niet de bittere schimp van ALVA zijnen moed door verbittering had staande gehouden.

Maar de honger was de sterkste bondgenoot der Spanjaarden. Een strenge winter had de anders golvende oppervlakte van het Meer in ondoordringbaar staal veranderd en alle middelen van toevoer afgesneden. De pogingen, om de belegerden te ontzetten, waren alle door 's vijands overmagt verijdeld. Moedige mannen, eenen bijna gewissen dood te gemoet snellende, begaven zich, door de vijandelijke posten heen, over het Meer, en, langs denzelfden weg terugkeerende, bragten zij eenige levensmiddelen mede, wanneer zij als door een wonder aan de waakzaamheid der Spanjaarden ontkwamen. Een dezer, nog in den bloei zijner jeugd, MAARTEN HERMANSZOON geheeten, had reeds drie malen zijn leven bij zulke togten gewaagd, en was door zijne buitengewone kloekheid en vlugheid er in geslaagd, om telkens, schoon met het grootste gevaar, zijn doel te bereiken. De belegerden rekenden op hem, als op eenen vasten steun, en onbegrijpelijk was de invloed, dien hij zich had verworven.

Ondanks de edelmoedigheid en de geestdrift, waarmede velen den dood, voor het behoud hunner medeburgers, gedurig trotseerden, klom de nood steeds hooger, en nu wilde HERMANSZ. ten vierden male den gevaarlijken togt wagen, om de hulp der andere steden in te roepen. Te vergeefs smeekte hem zijn grijze vader, dat hij door zijne roekeloosheid hem niet van eenen zoon, den laatsten steun zijns ouderdoms, zou berooven. Thans had hij genoeg gedaan, hij had zich ten volle van zijnen pligt, jegens zijne geboortestad en zijn vaderland, gekweten. Werd zijn magtige arm niet vereischt, om de zwakke wallen, dagelijks minder bezet, te helpen verdedigen? Had hij niet eene beminde jeugdige gade, wier leven onafscheidelijk was van het zijne? HERMANSZ. wederstond deze smeekingen, die hij meer vreesde dan het staal der vijanden. Zijn besluit was genomen: het was onverwrikbaar. Hij zag in, dat, zoo hij aan de tranen zijns vaders toegaf, niemand een gevaar zou willen tarten, dat HERMANSZ. afschrikte, en de stad spoedig tot overgaaf zou gedwongen worden. Zijne edele gade kon, bij het vernemen van dit besluit, hare tranen niet weêrhouden, doch moedigde hem aan, om daarin te volharden. « Wat is, » sprak zij, « eene zwakke vrouw, in vergelijking van eene gansche stad, van al uwe medeburgers, die tot redding op u alleen hunne oogen hebben gevestigd? Ga, HERMANSZ., dáár, waar de heiligste pligt u heenroept. Mijne vurigste gebeden zullen u vergezellen. God, die u reeds drie malen heeft behouden, zal die niet onverhoord laten, — God zal 's vijands oogen verblinden en zijnen arm verlammen. »

Na een hartroerend afscheid van zijne waardige echtgenoot en van zijnen grijzen vader te hebben genomen, begaf zich HERMANSZ. naar de poort, door eene groote menigte vergezeld, die hem de handen kusten, en, met door den honger matte blikken, als uit éénen mond, den Hemel voor zijn behoud smeekten. Menigeen ontving van hem eenen handdruk, en hij, wien zulk eene gunst te beurt viel, verheugde zich hierover, alsof hij een vijandelijk vaandel had veroverd.

Hier en daar stonden op het bevrozen *Haarlemmer Meer*, toen op lang na nog niet zoo uitgestrekt als thans, de wachthuizen der vijanden. De strengste bevelen waren gegeven, om de grootste waakzaamheid in acht te nemen, en allen neder te schieten, die, onder welk voorwendsel ook, van de zijde der stad mogten komen. Niettegenstaande deze voorzorgen, wist HERMANSZ. die te verijdelen, en kwam behouden te *Leiden* aan. Hier werd hij door de Overheden met de onderscheiding behandeld, die hij verdiende, en hem een brief ter hand gesteld, waarin spoedige hulp aan de heldhaftige verdedigers van *Haarlem* werd beloofd. Dag en uur waren aangewezen, wanneer deze krachtdadige poging tot ontzet plaats zoude hebben, en MAARTEN HERMANSZ., na den brief zoo goed mogelijk in zijne kleederen te hebben verborgen, aanvaardde den terugtogt, met den moed, die hem nimmer begaf. Doch ditmaal verduisterde zijne geluksstar, en mogt hij *Haarlem's* wallen niet bereiken. De vlugheid, waarmede hij zich van zijnen langen polsstok op het ijs bediende, bragt hem buiten het bereik der eerste vijandelijke posten; doch het alarm was gegeven, en plotseling zag hij zich van Spanjaarden omringd. Zijne pistolen uit den gordel halende, deed hij twee Spanjaarden sneven; nu trok hij zijn zwaard uit de schede, en verweerde zich, met eene woede, die menigen vijand deed terugdeinzen. Doch eindelijk geraakten zijne krachten uitgeput: het staal ontglipte zijne hand, en honderd zwaarden bedreigden zijne borst, toen een Spaansch hoofd-officier, die zijnen moed had bewonderd, bevel gaf, hem het leven te sparen. — « Ik zal niet toelaten, » sprak GOMEZ HERRERA, « dat zulk een edele vijand het slagtoffer zijner dapperheid worde. Hadden wij maar tien mannen, zoo als gij, en morgen ware *Haarlem* in onze handen. Vergezel mij naar den bevelhebber, en hij zal u, durf ik hopen, op mijne voorspraak, niet alleen het leven schenken, maar de vrijheid teruggeven, onder voorwaarde, van niet meer tegen den Koning de wapenen te zullen voeren. » — HERMANSZ., door zulk eene edelmoedigheid getroffen, betuigde den Spaanschen hoofd-officier zijne warme erkentelijkheid, en volgde hem naar het hoofdkwartier.

In eene prachtige tent, was Don FREDERIK DE TOLEDO gezeten, van eenen schitterenden staf omringd. Zijne norsche en trotsche gelaatstrekken waren nog meer dan gewoonlijk gefronsd, en zijn misnoegde blik doorliep de rij zijner officieren, alsof hij slechts naar een voorwendsel haakte, om zijnen toorn lucht te geven. — « Deze ellendige rebellen, » riep hij eindelijk uit, « bieden ons eenen onverwachten tegenstand. Ben ik aan het hoofd van Spanjaarden, of van zwakke en weêrlooze vrouwen? Wat zeg ik? de vrouwen van *Haarlem* hebben meer moed, dan mijne soldaten, dewijl zij hen met voordeel bestrijden. » — Geen hoofdman durfde een enkel woord tot zijne verontschuldiging inbrengen, want, even als het weêrlicht den alver-

onderscheidene belastings-voorwerpen bestaande of nader gewijzigd.

De uitkomst van dit alles is geweest, dat in de dienst is voorzien, orde en regelmatigheid zijn behouden, het openbaar crediet is gehandhaafd, ons volksbestaan verzekerd, en de eendragt in Noord-Nederland bewaard geworden.

Wel heeft de Regering, de omstandigheden daartoe gunstig genoeg achtende, in 1836 getracht, eene begrooting voor een' tijd, niet te boven gaande tien jaren, aannemelijk te maken, en nader, op het daartoe aangegeven denkbeeld van eene der afdeelingen der Tweede Kamer, zich bepaald tot het voorstel, om de in een' staat van schorsing verkeerende, maar nimmer ingetrokken eerste afdeeling der begrooting, voor den tijd, die van het loopend tienjarig tijdvak nog overig was, te doen herleven, met zoodanige wijzigingen, als de tijd medebragt; — maar U Ed. Mog. hebben er anders over gedacht, en zoo loopt dan nu het tienjarig tijdvak, waarvan het aanstaande jaar 1839 het laatste zal zijn, weldra ten einde, en nadert de tijd, dat men op den aanvang van een volgend zal moeten bedacht zijn.

Uit dien hoofde, en in voldoening aan het in den aanvang mijner rede aangehaalde artikel der Grondwet, ben ik met de vereerende taak belast, aan U Edel Mogende over te brengen de eerste afdeeling der begrooting van Staats-Uitgaven, om aanvang te nemen met het jaar 1840.

Het ontwerp van Wet, daartoe strekkende, is van den volgenden inhoud:

WIJ WILLEM, enz.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat bij de 122e, 123e en 124e artikelen der Grondwet bepaald is, dat de begrooting van de uitgaven van het Rijk zal worden gesplitst in twee afdeelingen, dat de eerste afdeeling zal bevatten alle zoodanige gewone, zekere en steeds voortdurende uitgaven, welke, uit den gewonen loop der zaken voortvloeijende, in het bijzonder tot den staat van vrede betrekking hebben; dat deze uitgaven door de Staten-Generaal goedgekeurd zijnde, gedurende de tien daarop volgende jaren, aan geene jaarlijksche toestemming onderworpen zijn, dat er ook over dezelve geene nadere beraadslaging kan vallen, ten zij de Koning in dien tusschentijd te kennen geve, dat een gedeelte dier uitgaven veranderd is, of geheel opgehouden heeft;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

De eerste afdeeling der begrooting, aanvang nemende met 1840, wordt vastgesteld op eene som van negen en dertig millioenen twee honderd vier en tachtig duizend negen honderd zeven en veertig guldens, achttien centen, en zulks wat betreft de verschillende hoofdstukken, verdeeld als volgt:

1ste hoofdtuk, Huis des Konings ƒ 1,425,000.00; 2de hoofdstuk, de Secretarie van Staat en de Hooge Collegiën ƒ 518,285.00; derde hoofdstuk, Departement van Buitenlandsche Zaken ƒ 756,575.00; 4de hoofdstuk, Departement van Justitie ƒ 1,472,600.00, 5de hoofdstuk, Departement van Binnenlandsche Zaken ƒ 2,430,320.00; 6de hoofdstuk, Departement voor de zaken der Hervormde Kerk, enz. ƒ 1,348,640.04; 7de hoofdstuk, Departement voor de Zaken van de Roomsch Katholijke Eeredienst ƒ 400,000.00; 8ste hoofdstuk, Departement van Marine ƒ 4,750,000.00; 9de hoofdst., Departem. van Financiën, A. Nationale Schuld ƒ 10,560,000.00; en B. Kosten van het Departement, de verdere Administratiën en de pensioenen ƒ 4,532,457.14; te zamen ƒ 15,092.457.14; 10de hoofdstuk, Departement van Oorlog ƒ 11,000,000.00; 11de hoofdstuk, Departement van Kolonien ƒ 91,070.00; Totaal generaal ƒ 39,284,947.18.

Lasten en bevelen, enz.

In de berekeningen, waarvan het ontwerp de slotsommen der onderscheidene hoofdstukken inhoudt, zullen U Ed. Mog. opmerken, dat, zoo veel mogelijk, de orde, waaraan men gewoon is, bewaard is gebleven, en dat deze eerste afdeeling niet meer dan het volstrekt benoodigde voor de gewone staats-huishouding aanwijst; terwijl al, wat maar eenigzins onzeker, of aan wijziging onderhevig kan beschouwd worden, voor de tweede afdeeling blijft voorbehouden.

Het zal derhalve nu niet noodig zijn, in vele bijzondere ontwikkelingen te treden; eenige weinige toelichtingen zullen voldoende zijn.

De groote verandering, welke onze huishouding van Staat, ten gevolge van de aangestipte gebeurtenissen, heeft ondergaan, veroorlooft geene vergelijking van de laatst vastgestelde eerste afdeeling der begrooting, met die, welke ik aan Uwe Vergadering kom aanbieden, en ik kan dezelve alleen in verband beschouwen met de begrooting, welke voor 1839 het onderwerp van Uwe overwegingen heeft uitgemaakt.

Toen ik de eer had, deze laatste begrooting aan UEd. Mogenden over te brengen, ben ik in de vereischte bijzonderheden getreden, omtrent de onderscheidene hoofdstukken; en de aanteekening, nevens elken post der tegenwoordige berekeningen gesteld, van de sommen, welke voor 1839 zijn toegestaan, doet in het oog vallen de verschillen en verminderingen, die nu in dit werk zijn aangebragt, zoo wel met het doel van uitsparing, als om voor de tweede afdeeling der begrooting, welke in het volgende jaar zal worden voorgedragen, voor te behouden die uitgaven, welke men heeft geoordeeld onder het buitengewoon te kunnen rangschikken.

Deze inrigting geeft mij vrijheid, om meer in het algemeen van de hoofdstukken en van derzelver slotsommen te spreken.

Het *eerste* hoofdstuk, betreffende het *Huis des Konings*, is op dezelfde wijze uitgetrokken als in de laatste jaren.

In onderscheidene posten van het *tweede* hoofdstuk voor de *Hooge Collegiën*, hebben te zamen verminderingen tot eene som van ƒ 15,815 plaats; slechts een gedeelte daarvan zal op de tweede afdeeling der begrooting aanwijzing moeten vinden.

Het departement van *Buitenlandsche zaken* heeft in het *derde* hoofdstuk, na al de inkrimpingen daarbij successivelijk bewerkstelligd, weder ƒ 41,025 minder gevraagd dan laatstelijk is toegestaan, altijd met het oogmerk, om de bezuinigingen te vervolgen; de ondervinding zal echter moeten leeren, welk deel daarvan bij de tweede afdeeling zal moeten plaats vinden.

De aard der uitgaven van het departement van *Justitie*, in het *vierde* hoofdstuk begrepen, welke meestal uit vaste posten bestaan, heeft niet toegelaten om meer dan ƒ 4,400 in vermindering op het gewoon te brengen.

Geheel anders is het gelegen met het *vijfde* hoofdstuk, betreffende het Departement van *Binnenlandsche Zaken*; vele behoeften van hetzelve verbeneden de begrooting van 1839 uit te trekken: ook wel met het doel van besparing, maar zeker niet in het uitzigt, dat die besparingen eene zoo belangrijke som op verre na zullen kunnen bedragen; de meer afwisselende uitgaven van dit Departement zullen altijd eene aanzienlijke plaats bij de jaarlijksche begrooting moeten innemen.

Hoe beperkt ook het *zesde* hoofdstuk voor de *Hervormde en andere Eerediensten* was, heeft men geoordeeld, dat voorloopig daarop ƒ 24,859.96 buiten tienjarige toestemming kon worden gehouden.

Ten aanzien van het *zevende* hoofdstuk, voor de *Roomsch Katholijke Eeredienst*, is geene afschrijving of verschuiving naar het buitengewoon voorgesteld.

Het *achtste* hoofdstuk, Departement voor de *Marine*, en het *tiende* hoofdstuk, Departement van *Oorlog*, zijn ingerigt op eene wijze, die eenige toelichting vordert.

In zoo verre als de tegenwoordige overleggingen, ten aanzien van de uitgaven dezer Departementen, geleid hebben tot eene terugbrenging der behoeften *op den voet van vrede*, heeft men de berekeningen nog niet kunnen beperken tot de sommen, waarop dezelve in de jongste begrootingen gesteld zijn, bij het jaarlijks doen van aanvragen voor de buitengewone kosten, welke de omstandigheden mede bragten; men heeft echter gemeend te moeten vermelden de verminderde berekeningen, tot welke men reeds gekomen is, in de onderstelling, dat die buitengewone aanvragen geheel mogten ophouden, en alzoo binnens-lijns gesteld de berekeningen, welke de uitslag dezer overleggingen reeds zijn; dan, daar men zich voorstelt die overleggingen voort te zetten, en de besparingen zoo ver te doen gaan, als de zekerheid van het land dit eenigzins zal gedoogen, heeft men geoordeeld als tienjarige vaste uitgaven niet meer te moeten vragen, dan bij de laatste begrooting is toegestaan, en aan de jaarlijksche overwegingen, omtrent de tweede afdeeling der begrooting, te moeten overlaten die voorzieningen, welke noodzakelijk zullen zijn, zoo lang de maatregelen van bezuiniging niet in die volle mate zullen hebben kunnen worden tot stand gebragt, dat de respectivelijk voor deze Departementen gestelde sommen van ƒ 4,750,000 en van ƒ 11,000,000, in eenen gewonen stand van zaken, genoegzaam zullen zijn.

Omtrent het *negende* hoofdstuk zeide Z. Exc. het volgende:

In het negende hoofdstuk, betreffende het departement van *Financiën*, hebben zeer belangrijke wijzigingen plaats.

Van deszelfs onderdeel *A* zijn weggelaten, de posten voor renten en amortisatie van de vijf pCt. schuld en van de schatkistbiljetten, ten einde daarin bij de tweede afdeeling der Begrooting te voorzien.

Omtrent deze schulden bestaat wel dezelfde verpligting, om er op eene even voldoende wijze, als ten aanzien van de oude schuld, in te voorzien, want die verpligting is aanwezig, onafhankelijk van alle begrootingen; maar de gezegde schulden zullen, gedurende het in te treden tienjarig tijdvak, eene nieuwe regeling moeten ondergaan, behoudens al de regten der schuldeischers; — dit toch lag in het doel van derzelver daarstelling, en aanvankelijk zijn, ten aanzien van een deel der vijf pCt. schuld, wettelijke verordeningen, daartoe strekkende, vastgesteld, welker verdere uitvoering en toepassing van de omstandigheden zullen moeten afhangen, en dus, even als ten aanzien van de geheel tijdelijke daarstelling van de *schatkistbiljetten*, eigenaardig aan jaarlijksche overwegingen worden overgelaten, zonder dat hierdoor de allerminste onzekerheid kan geboren worden, of wel die jaarlijksche overwegingen de vereischte middelen zullen daarstellen, om de uitgaven wegens deze schulden goed te maken.

De dotatie van het Amortisatie-Syndicaat is ook voor jaarlijksche overweging overgelaten, en zulks te regt, omdat, zoodra de omstandigheden en betrekkingen van het Rijk dit zullen toelaten, dit aangelegen onderwerp in zeer ernstige overweging zal worden genomen, en dat hiervan zal afhangen de som, tot dat oogmerk af te zonderen, en in de tweede afdeeling der begrooting te begrijpen.

Ook het onderdeel *B* van dit hoofdstuk biedt aanzienlijke verminderingen aan: de *afloopende betalingen* zijn geheel voor de tweede afdeeling van de begrooting gereserveerd; dit is ook het geval met een deel van sommige administratie-kosten der middelen, — en alles te zamen genomen, zijn de beide onderdeelen van dit hoofdstuk niet minder dan ƒ 5,606,181.03, beneden het bedrag voor 1839: eene som, waarin echter, zoo als uit de voorgaande opmerkingen is af te leiden, grootendeels bij jaarlijksche overwegingen zal moeten worden voorzien.

Eindelijk is het *elfde* hoofdstuk, Departement van *Koloniën*, verminderd met een' post van ƒ 2,770, die bepaaldelijk tot het buitengewoon behoort.

Alles te zamen genomen, bedraagt de berekening van de eerste afdeeling der begrooting eene jaarlijksche som van ƒ 39,284,947.18.

Ik ga over, Edel Mogende Heeren! om aan Ulieden voor te dragen de wet tot vaststelling van de middelen, bestemd om in deze uitgaven te voorzien.

WIJ WILLEM, enz.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, bij artikel 122, 123 en 124 der grondwet is bepaald, dat de begrooting van de uitgaven van het Rijk zal worden gesplitst in twee afdeelingen, dat de eerste afdeeling zal bevatten al zoodanige gewone, zekere en steeds voortdurende uitgaven, welke, uit den gewonen loop der zaken voortvloeijende, in het bijzonder tot den staat van vrede betrekking hebben, dat deze uitgaven, door de Staten-Generaal goedgekeurd zijnde, gedurende de tien daarop volgende jaren, aan geene jaarlijksche toestemming onderworpen zijn; dat er ook over dezelve geene nadere beraadslaging kan vallen, ten zij de Koning, in dien tusschentijd, te kennen geve, dat een gedeelte dier uitgaven veranderd is, of geheel opgehouden heeft; dat bij de goedkeuring van de voorschreven eerste afdeeling, tevens, voor gelijken tijd, worden vastgesteld de middelen, tot vinding dier uitgaven bestemd, en dat deze middelen, eens bepaald zijnde, blijven vastgesteld gedurende evengemelden tijd, ten zij de Koning, noodig oordeelende, dat een dier middelen gewijzigd, of door een ander vervangen werd, daaromtrent een voorstel doet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze, te bepalen:

Ter bestrijding van 's Rijks uitgaven, begrepen in de eerste afdeeling der begrooting, aanvang nemende met 1840, zullen worden gebezigd de navolgende middelen:

genoemd, zoo als dezelve thans worden geheven, of door andere wettelijke bepalingen mogten worden geregeld, te weten:

a. De grondbelasting, benevens twee opcenten voor kwade posten; *b.* de belasting op het personeel; *c.* de belasting op de patenten; *d.* de accijnsen; *e.* de registratie-, zegel-, griffie-, hypotheek- en successie-regten; *f.* de regten op den in-, uit- en doorvoer, het buitenlandsch tonnegeld, de watertollen, de scheepvaart- en recognitie-regten, en de baak- of vuurgelden; *g.* het regt op de gouden en zilveren werken.

2°. De opbrengst der posterijen;

3°. De opbrengst der loterij.

Lasten en bevelen, enz.

RAMING van de opbrengst der gewone middelen en inkomsten, bestemd tot bestrijding der gewone uitgaven, begrepen in de eerste afdeeling van de begrooting, aanvang nemende met het jaar 1840.

I. *Directe Belastingen.* *a.* Grondbelasting. 1°. Hoofdsom ƒ 7,983,256.84; 2°. Twee opcenten voor het fonds van kwade posten ƒ 159,665.14, te zamen ƒ 8,142,921.98; *b.* Personeel ƒ 4,600,000.00; *c.* Patenten ƒ 1,550,000,00, Totaal ƒ 14,292,921.98.

II. *Accijnsen.* *a.* Suiker ƒ 200,000.00; *b.* Wijn ƒ 800,000.00; *c.* Binnenlandsch gedisteleerd ƒ 3,000,000.00; *d.* Buitenlandsch gedisteleerd ƒ 250,000.00; *e.* Geslagt ƒ 1,250,000.00: *f.* Zout ƒ 1,250,000.00; *g.* Zeep ƒ 750,000.00; *h.* Bieren en Azijnen ƒ 325,000.00; *i.* Turf ƒ 1,000,000.00; *k.* Steenkolen ƒ 450,000.00; *l.* Gemaal ƒ 3,000,000.00, te zamen ƒ 12,275,000.00; *m.* 10 Percent Collectief zegel ƒ 1,227,500.00; *n.* Vervoerbilletten ƒ 75,000.00, Totaal ƒ 13,577,500.00.

III. *In- en Uitgaande Regten.* ƒ 3,600.000.00.

IV. *Indirecte Belastingen.* *a.* Zegel- en Successie-regten ƒ 3,300,000.00; *b.* Registratie-, Griffie- en Hypotheek-regten ƒ 2,500,000.00, Totaal ƒ 5,800,000.00.

V. *Regt van waarborg op de Gouden en Zilveren Werken* ƒ 140,000.00.

VI. *Posterijen* ƒ 1,450,000.00.

VII. *Loterij* ƒ 460,000.00. Totaal ƒ 39,320,421.98.

Ook dit ontwerp kan het naast in verband beschouwd worden met de wet op de middelen voor 1839, welke in deze Vergadering is overwogen.

De raming der middelen, welke daarnevens wordt overgelegd, stemt geheel overeen met die van het evengemelde jaar, wat betreft de *hoofdsommen* der middelen, want deze alleen, met de twee opcenten voor kwade posten, wegens de grondbelasting, worden tot dekking der gewone uitgaven bestemd, en in zoo verre is gevolgd het stelsel van verdeeling in gewone en buitengewone middelen, bij de wet van 12 Julij 1821 aangenomen.

Ik zal over de raming van de opbrengsten niet behoeven te spreken: nog onlangs is dat onderwerp, in vele bijzonderheden, in deze vergadering behandeld; die raming is ingesteld, zonder overdrijving, naar hetgeen de ondervinding in het laatste tijdvak heeft geleerd. De noodzakelijkheid der handhaving van de bestaande belastingen zal, na het overzigt, dat ik van de behoeften heb gegeven, aan geenen redelijken twijfel onderhevig kunnen zijn, en ik mag gerustelijk aannemen, dat bestendiging dezer onmisbare middelen, om onze verbindtenissen gestand te doen, bij U Edel Mogenden over het algemeen, geene zwarigheden zal ontmoeten. Ik zeg over het algemeen, zonder daarmede te bedoelen, dat geene wijzigingen en verbeteringen, ten aanzien van sommige belastingen, zouden worden vereischt; in tegendeel, Edel Mogende Heeren! geloof ik te mogen aannemen, dat verscheidene deelen van ons belasting-stelsel, ten aanzien van sommige bepalingen van hetzelve, in nadere overweging verdienen te worden genomen; doch die nadere overwegingen worden geenszins uitgesloten door de aanwijzing der voorgedragen middelen, tot dekking van de eerste afdeeling der begrooting: het voorschrift der Grondwet geeft daartoe aanleiding, en de voorgedragen Wet zelve voorziet, dat nadere wettige regelingen daaromtrent zullen kunnen plaats vinden.

Het behoort tot de gewigtige pligten, welke mij zijn opgedragen, om daarop steeds het oog te houden; — de bedenkingen, welke omtrent de belastingen, ook uit den boezem dezer Vergadering, opkomen, in ernstige overweging te nemen, en om de meest gepaste middelen te zoeken, ten einde de belangen van de Schatkist, met vele, soms ook onderling strijdige, bijzondere belangen overeen te brengen; doch ik zal trachten, ook dezen pligt, met in het ooghouding van het welzijn des Lands, naar mijn vermogen, te vervullen.

Twee posten komen er bij de raming en in de wet op de middelen voor, welke niet geheel instemmen met het stelsel der wet van 12 Julij 1821; de noodzakelijkheid om het cijfer van de berekende uitgaven te bereiken, heeft medegewerkt, om dezelve in de reeks der gewone middelen op te nemen. Ik bedoel de In- en Uitgaande Regten en de opbrengt der loterij: vroeger was een deel der genoemde regten voorbehouden voor het buitengewone, nu worden dezelve voor het geheel alhier gebragt, en, mijns inziens, te regt, want zij zullen wel steeds tot een vast inkomen van de Schatkist moeten verstrekken, ongeveer tot de nu geraamde som; deze is geenszins overdreven, maar ten uiterste matig, wanneer men het oog slaat op hetgeen in andere landen soortgelijke middelen opbrengen; — bijzondere schikkingen, ten aanzien van de artikelen van het tarief, worden evenwel geenszins uitgesloten, en zij zullen, naarmate van omstandigheden en tijden, aan U Edel Mogenden worden voorgedragen. — De loterij kan ook zeer wel een vast inkomen blijven, tot de geraamde som: het vooroordeel tegen het hebben van eene Staats-loterij moge elders die inrigtingen hebben doen ter zijde stellen, hier kan ze zeer wel, zonder schadelijke gevolgen, worden behouden, doch, ten aanzien van den voet van zamenstelling der loterij, kan ook aan nuttige verbeteringen worden plaats gegeven.

De raming der inkomsten opsommende, verkrijgen wij eene opbrengst van ƒ 39,320,421.98, en alzoo meerder dan de berekende uitgaven, eene som van ƒ 35,474.80, die den eersten post der middelen voor het buitengewoon moet uitmaken, wanneer de aandacht van UEd. Mogenden op de tweede afdeeling der begrooting zal worden ingeroepen: daar zullen dan ook moeten voorkomen de opcenten, die jaarlijks noodig zullen zijn; en wanneer ik hiervoren gesproken heb van uitgaven, welke voor die afdeeling overblijven, mag ik, tot geruststelling van UEd. Mogenden, nu ook gewag maken van het hulpmiddel, dat ons daartegen overblijft, in de opbrengsten der Overzeesche bezittingen, hetgeen bij de gewone middelen in het geheel niet is in aanmerking gebragt; zoo krachtig als hetzelve ons

---

nielenden bliksem voorafgaat, was de toorn van TOLEDO de voorbode van den dood.

Op dit oogenblik trad de grootmoedige HERRERA, met zijnen gevangene, de tent binnen. TOLEDO zag dezen met eenen helschen glimlach aan, verheugd zich op den braven Haarlemmer te kunnen wreken. « Ha! » riep hij uit, « snoode rebel; ik heb u in mijne magt; eenen wreeden dood zult gij ondergaan; soldaten, sleept hem weg; — maar, neen, doorzoekt eerst zijne kleederen; welligt heeft hij daarin eenen brief verborgen. » Terstond werd aan dit bevel voldaan; en men vond het papier, waarin de laatste hoop op behoud voor de belegerden was vervat. TOLEDO'S gelaat nam bij deze ontdekking eene hatelijke, zegevierende uitdrukking aan. « Thans, mijne heeren, » zeide hij, « is *Haarlem* in onze magt, en zal de laatste poging tot ontzet worden verijdeld. Vóór dat deze legerbende hier verschijne, zullen wij haar te gemoet trekken, onverhoeds aanvallen en vernielen. » Hierop nam HERRERA het woord, verhaalde het gebeurde met den moedigen HERMANZ, en verzocht TOLEDO, in dringende bewoordingen, dat hij den braven poorter zou sparen, hem influisterende, dat zulk een gedrag het geschiktste zou zijn, om de Haarlemmers tot overgaaf te nopen, daar zij alsdan hoop op genade zouden hebben; hoop, die de wreedheden van *Zutphen* en *Naarden* hun geheel en al hadden benomen, waardoor hun tegenstand was aangemoedigd. HERRERA was bij den soldaat bemind, en oefende daardoor veel invloed uit op TOLEDO, die zich genoodzaakt vond, hem vele gunsten toe te staan, uit vrees van het gemor zijner benden op te wekken. Hij bedacht zich eenigen tijd, en schonk hem eindelijk met tegenzin MAARTEN'S genade. « Treed nader, » sprak hij, met honende trotschheid, « mijne goedertierendheid schenkt u het leven, ondanks den euvelmoed, waarmede gij tegen uwen Koning zijt opgestaan. Slechts ééne voorwaarde wordt u voorgeschreven: verklaar mij aanstonds, hoe sterk de bezetting van *Haarlem* is, en geef mij nog andere inlichtingen, die ik van u zal willen vernemen. » — « Bevelhebber van 's Konings magt, » antwoordde HERMANSZ., « gij zijt meester van mijn leven; maar nimmer zal ik het ten koste van het verderf mijner medeburgers koopen. Gij hebt reeds gezien, dat ik tot hunne redding den dood heb getrotseerd; uwe boeijen knellen mijne handen; mijn hart blijft vrij en vreest u niet. » « Ellendeling! » hernam TOLEDO, « weet gij wel, dat de uitgezochtste folteringen uwen dood zullen voorafgaan? Uwe geheimen zullen u door overmaat van smarten worden afgeperst, en uw sneven zal doelloos zijn voor uwe medeburgers. Voldoe aan mijn bevel, en onderwerp u; Don FREDERIK VAN TOLEDO verwaardigt zich om u zelf aan te hooren: maak u deze eer waardig, door zonder verwijl te gehoorzamen. » — « Ik heb van u geene bevelen te ontvangen; door het lot des oorlogs ben ik in uwe magt gevallen, maar ik ben u geene gehoorzaamheid verschuldigd. » « Sleept hem aanstonds uit mijne tegenwoordigheid, » riep TOLEDO, ziedende van gramschap; — « deze halstarrige rebel worde terstond gepijnigd; — dan zal hij spreken, maar het zal te laat zijn om hem het leven te redden. Weg met hem. »

MAARTEN HERMANSZ. werd daarop door vier Spanjaarden, op eene woeste wijze, onder allerlei mishandelingen, voortgesleurd, en in eene tent gebragt, waar men hem alleen liet, na hem aan handen en voeten te hebben gebonden. Eene schildwacht bleef voor den ingang der tent. HERMANSZ. bereidde zich om het wreede lot te ondergaan, dat hem onvermijdelijk scheen te zullen treffen. Hij dacht aan de dierbare panden, die hij zou moeten verlaten; scheiding, waarvan de gedachte zijne ziel met weemoed vervulde. Maar het besef van zijnen pligt te hebben gedaan, de bewustheid, dat zijn dood roemrijk was, troostten hem en bezielden hem met nieuwe veêrkracht.

Intusschen had HERRERA aan TOLEDO doen gevoelen, dat men door HERMANSZ. te pijnigen niets zou winnen, en, dat zijn reeds zoo vaak betoonde moed van eene onverwrikbare ziel getuigde, die noch door sluwheid noch door folteringen en geweld kon overwonnen worden. TOLEDO bepaalde zich derhalve met hem in zijne magt te houden, en nam zich heimelijk voor, om hem, zoo mogelijk, buiten weten van HERRERA, dien hij vreesde, te doen ombrengen. Maar deze bewonderde den dapperen HERMANSZ. en waakte voor zijne veiligheid, zoodat de snoode TOLEDO zijn voornemen niet ten uitvoer kon brengen.

(*Het vervolg hierna.*)

DOODSTRAF OP EENEN PRINS TOEGEPAST.

Men leest in het dagblad van *Delhi*, (*Hindostan*) van 4 Julij het volgende:

« De morgen van den 1 Julij heeft het geheel nieuw, doch wreed schouwspel opgeleverd van eenen prins, uit het vermaard stamhuis van TIMUR gesproten, eenen door hem beganen moord, van de ijsselijkste omstandigheden vergezeld, op het schavot met zijn leven boetende. MIRZA-HYDUR-SHEKOH, neef van den regerenden vorst, vermoordde, op den 11 Junij l.l., zijne gemalin, de sultane HANDERA-BEGUM, waarna hij zijn huis verliet, en zich in eene put wierp, met oogmerk, om zich van het leven te berooven. Daar zijn moed hem echter had begeven, werd hij door hem ter hulp gesnelde personen daaruit gehaald. Toen de Koning van *Delhi* dezen moord vernam, beval hij zijnen minister, om zich naar den agent van het Britsche bestuur te begeven, ten einde zijne tusschenkomst in deze zaak te verzoeken. De heer METCALFE beval, dienvolgens, om een onderzoek daar te stellen. Op den 13 Junij, maakte hij den Koning met den uitslag zijner nasporingen bekend, waaruit het bleek, dat de vermoorde prinses acht maanden zwanger was. De Koning verklaarde terstond, dat er tegen den prins eene beschuldiging zou worden ingebragt, en dat, zoo hij schuldig werd bevonden, ter zelfder plaatse, waar de misdaad was begaan, de doodstraf aan hem zou worden voltrokken. De beklaagde verscheen daarop voor onzen agent, en de misdaad werd ten volle bewezen, terwijl men den beschuldigde zelfs eene bekentenis afperste. Overigens weigerde hij zich te verdedigen. Het doodvonnis, tegen hem uitgesproken, werd aan de goedkeuring van het Britsche bestuur onderworpen, die hetzelve, op den 26 Junij, bekrachtigde. De schuldige moest derhalve op den volgenden Vrijdag opgehangen worden, en zijn vonnis werd hem door den Engelschen agent beteekend. Hij vernam zijne veroordeeling met de grootste onverschilligheid, en bepaalde zich met te zeggen: *Rote acha*, (zeer wel!) »

« Den 1 Julij, bij het krieken van den dag, werden twee honderd sapeurs, de lijfwacht van het paleis en vier honderd man koninklijke troepen, om de galg gerangschikt, die op de binnenplaats van het paleis was opgerigt. Men bragt den lijder aan den voet der galg, die op een schavot stond, waarvan hij de trappen met veel koelbloedigheid beklom. Hij stootte de scherpregters terug, en wilde, dat zijn eigen bediende hem den strop om den hals zou doen. Toen alles gereed was, werd de plank, waarop hij stond, weggenomen, en de ongelukkige prins gaf den geest. De strafoefening aan een lid van het koninklijk stamhuis, in het paleis zijner voorouders, heeft in de stad *Delhi* eenen onbegrijpelijken indruk gemaakt. »

heeft ondersteund in de laatste moeijelijke jaren, zoo weldadig zal het o. ter hulpe komen, en de lasten en schulden van den Staat verligten, wanneer eens dagen van rust ons zullen mogen ten deele vallen.

Ik heb aan U Edel Mogenden overgebragt de voordragten, welke Zijne Majesteit, met het oog op de bestaande grondwet, en met den opregten wensch, om de bepalingen van dezelve, ook in dit opzigt, zoo veel mogelijk, na te komen, geoordeeld heeft, aan de Vergadering te moeten doen aanbieden; het gezet onderzoek van die stukken zal, hiervan houde ik mij overtuigd, U Edel Mogenden derzelver doelmatigheid, onder de gegeven omstandigheden, doen erkennen, en het zal leiden tot het gemeen overleg, hetgeen zoo geschikt is, om de bewijzen op te leveren van de overeenstemming tusschen de Regering en de Staten-Generaal, wanneer het er op aankomt, om de groote belangen van den Staat te verzekeren: dat overleg zal ook nu die uitkomsten geven, en aan de volken doen zien, dat wij eendragtelijk strijden, om het geschokte en gedrukte Nederland, onder eerbiedig vertrouwen op de Goddelijke Voorzienigheid, te handhaven bij deszelfs grondwettige instellingen.

Na de voorlezing dezer aanspraak, werd aan den minister uitgeleide gedaan; vervolgens werd de Commissie bedankt en de zitting verdaagd tot morgen, Dingsdag, des middags ten twaalf ure.

AMSTERDAM 17 Dec. De twaalfde openbare zitting der tweede klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut werd heden, door den Hoogleeraar A. des Amorie van der Hoeven, als voorzitter, geopend, met eene gepaste rede, waarin ook gedacht werd aan de verliezen, door de klasse, sedert de laatste openbare vergadering, geleden, en aan de leden en correspondenten, waarvan de benoeming gedurende hetzelfde tijdvak heeft plaats gehad.

Vervolgens deed de secretaris, de heer mr. S. Iz. Wizelius, voorlezing van een verslag, waarin de werkzaamheden der klasse, in het gemelde tijdsverloop, werden opgegeven, en, ten slotte, onder mededeeling, dat op de uitgeschreven prijsvraag geen antwoord ontvangen was, herinnerd werd aan de vraag: *Welke is de geschiedenis der invoering van het Christendom in de Nederlanden, bijzonder in Noord-Nederland*, op welke de antwoorden vóór of op den 31 December 1839 worden ingewacht.

Na den afloop van het verslag, betrad de heer mr. P. A. Brugmans het spreekgestoelte, en las eene verhandeling voor over WILLEM III, *als staatsman en krijgsheld beschouwd*, waarvan de schrijver, Mr. H. Baron Collot D'Escury van Heinenoord, verhinderd was de vergadering bij te wonen. De voordragt van deze uitmuntende verhandeling, zoo zeer geschikt, om den nadenkende te doen inzien, dat en hoezeer de roem eens volks verbonden is aan, en afhankelijk van de bekwaamheden en deugden van het hoofd van den Staat, geëindigd zijnde, droeg de heer Mr. J. van Lennep een dichtstuk voor, getiteld: Jacoba's weeklagt op het Huis te Teylingen; een dichtstuk vol schoonheden van den eersten rang en zoodanig als dit, bij zijne vertrouwdheid met de vaderlandsche geschiedenis, met hare handelende personen en met de taal van den hartstogt en des gevoels, schier van hem alleen kan worden verwacht. Wij verheugen ons in het uitzigt, dat beide deze voortreffelijke stukken, zoo wij hopen spoedig, algemeen verkrijgbaar zullen worden gesteld.

— Men schrijft ons, dat het Z. M. dezer dagen behaagd heeft, den adelborst van de 2de klasse, bij het Koninklijk instituut voor de Marine te Medemblik, baron W. F. Roëll, te benoemen, tot Hoogstdeszelfs kadet page.

— Men verneemt, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal, na den afloop der financiële wet, waarvan de discussie op Donderdag bepaald is, op reces zal scheiden. Vóór dien tijd zal het onderzoek over de aanhangige wetten over de droogmaking van het Haarlemmer Meer, de herziening van het muntstelsel, en de wet, houdende wijziging in den waarborg van gouden en zilveren werken, in de sectiën zijn geëindigd, en zal de Regering, gedurende de scheiding van de kamers, zich onledig houden met de antwoorden op de bedenkingen der afdeelingen. De op heden ingekomen tienjarige begrooting zal door de kamer eerst bij de hervatting van hare werkzaamheden worden onderzocht.

— Uit de berekeningen, strekkende tot grondslag der tienjarige begrooting, aanvang nemende met 1840, welke gisteren aan de Tweede Kamer is aangeboden, blijkt, dat de interessen van de werkelijke rentegevende schuld à 2½ pCt., voor eene som van *f* 10,560,000.00 jaarlijks zijn uitgetrokken. Bij de specificatie van dit hoofdstuk is echter eene nota gevoegd van den navolgenden inhoud: *Het aandeel, waarmede het Rijk eventuëel zal kunnen worden ontlast, ten bedrage van f* 8,400,000, *buiten de berekening gehouden.*

— Men meldt ons uit Berlijn, d.d. 13 Dec., dat H. K. H. Prinses Albert het voornemen, om, in het laatst dezer maand, vandaar naar 's Gravenhage te vertrekken, heeft opgegeven.

'S GRAVENHAGE 17 Dec. In de zaal van *Diligentia* zal aanstaanden Woensdag een luisterrijk muzijkalisch feest plaats hebben. Onder anderen, zal zich bij die gelegenheid onze beroemde Vrugt doen hooren, en verschillende stukken uit den *Zemire en Azor* voordragen, welke door de leerlingen van de muzijkschool zullen worden uitgevoerd. Er is misschien geene muzijk, waar het voortreffelijk talent van onzen grooten tenor zich met meer luister ontwikkelt dan in deze opera van Spohr.

— Men verneemt, dat het diner, hetwelk op morgen, alhier door den baron von Maltitz, Envoyé Extraordinaris en minister-plenipotentiaris van Rusland, ter eere van den naamdag van Z. M. den Keizer van Rusland, zal worden gegeven, zeer luisterrijk zal zijn. Onderscheidene leden van de Koninklijke familie, als ook de hertog van Saxen-Weimar, zullen dit diner met hunne tegenwoordigheid vereeren. In het geheel zullen er 44 couverts zijn.

Part. Corresp. BRUSSEL 17 Dec. Ik haast mij u eene verschrikkelijke tijding mede te deelen, welke alhier eene algemeene verslagenheid heeft te weeg gebragt. De Belgische bank heeft dezen morgen hare betalingen geschorst. Het is bijna onmogelijk den schrik te schilderen, welke zich, bij het vernemen dezer treurige mare, van alle gemoederen heeft meester gemaakt. Slechts één gevoel, rouw, vervulde, in minder dan tien minuten, de geheele hoofdstad. Op den middag stroomde de bevolking naar de *Place de la Monnaie*, waar de bureaux der bank zijn, doch, toen ten één ure de bekendmaking (zie hieronder BRUSSEL), aan alle hoeken der straten werd aangeplakt, klom de verwarring ten top, en werden de bankbiljetten met een verlies van 10, 15 en 20 pCt. aan elk, die maar wilde, te koop aangeboden, terwijl van den anderen kant daarvoor slechts 50, 60, 70 en 75 pCt. werd geboden. Op de beurs was er volstrekt geene affaire te ondernemen.

BRUSSEL 17 Dec. De Belgische bank heeft eenen staat bekend gemaakt, waaruit moet blijken, dat zij dit jaar eene aanzienlijke winst heeft gerealiseerd, hoewel zij, ten gevolge van onverwachte terugbetalingen, en naar aanleiding van de tegenwoordige crisis, hare kas voor het oogenblik uitgeput ziet, zoodat dit aanzienlijke financiële ligchaam in België eene schorsing van betalingen heeft moeten verzoeken.

De balans der bank was op den 13den December 1838 als volgt:

Cassa — in specie en Bankbilletten.	frs.	3,874.634.04.
In Portefeuille.	«	4,837.551.50.
Publicke Fondsen *A.*	«	11,060,265.67.
B.	«	1,043,562.40.
Rekeningen Courant.	«	24.523,072.67.
Voorschotten op Hypotheek.	«	811,333.34.
Verschillende Schuldvorderingen.	«	39.037.86.
Voorschotten op publicke Fondsen.	«	12,399.56.
Cassa van het Secretariaat.	«	6,582.98.
Stortingen op Aandeelen.	«	335,000.00.
Vaste Goederen.	«	241,630.84.
Mobilair.	«	12,572.63.
Algemeen overslag van Onkosten.	«	54,423.60.
Algemeene onkosten over het jaar.	«	134,991.21.
Totaal	frs.	46,987,058.30.
Kapitaal.	frs.	20,000,000.00.
Reserve-Fonds.	«	161,498.26.
Bankbilletten in omloop.	«	7,250,000.—.
Spaarbanken.	«	1,015,298.58.
4½ pCt. Obligatiën.	«	1,545,000.—.
Rekeningen Courant.	«	16,354,338.55.
Transportere	frs.	46,326,130.39.
Transport	frs.	46,326,130.39.
Interessen van de bank over 1837.	«	833.26.
Dividenden dito.	«	1,251.50.
Interessen van bijzondere Maatschappijen.	«	1,964.90.
Dividenden dito.	«	4,053.48.
Cert. op den ijzeren spoorweg naar Keulen.	«	4,911.11.
Winst en Verlies.	«	647,913.66.
Totaal	frs.	46,987,058.30.

De directie van de algemeene societeit, tot bevordering van de nationale nijverheid, heeft bekend gemaakt, dat zij de terugbetaling waarborgd, aan diegenen, welke fondsen hebben gestort in de spaarbank, door de Belgische bank opgerigt.

Ook verneemt men, dat de bij-bank te Antwerpen insgelijks hare betalingen heeft moeten schorsen.

(Zonder de gebeurtenissen, die niet te berekenen zijn, te willen vooruit loopen, merken wij echter aan, dat het Brusselsche bank-bankroet, hoe treurig voor enkelen, echter zeer geschikt is, om de heldendrift der Belgische bewindsmannen eenigzins af te koelen en de sympathie te verzwakken, welke Frankrijk voor het gouvernement van Leopold gevoelt. De aankondiging van het spaarbank-bestuur strekt ongetwijfeld, om, door bezadiging van het gemeen, mogelijken opstand te verhoeden; maar het kan niet missen, of de plotselinge verdwijning van het bankkapitaal uit den geldsomloop is beiden voor handel en industrie noodlottig, en het staat daarom te bezien, of iemand, en wie nu het hart zal hebben in België den oorlog te prediken. Ook de Lim-Luxemburgsche deputatie, door het Brusselsche bankroet op de hielen gevolgd, zal te Parijs eene deputatie zijn van de droevige figuur, niet onmogelijk tot vermaak van het Fransche hof, hoezeer tot bedroeving van de opgewondenen, nu te leur gestelden der Fransche afgevaardigden. In allen gevalle, de schok is onder al de standen gevoeld en door den panischen schrik der ontmoediging gevolgd. De vraag is of de bankbreuk tot Brussel zal blijven bepaald? Doch wij willen de gebeurtenissen afwachten, die het ons echter voorkomt van gewigt te zijn, dat zij door onze Regering met opmerkzame voorzorg worden gade geslagen.)

— De deputatie, welke naar Parijs is vertrokken, om op den geest der Fransche kamers te werken, heeft een mandaat ontvangen van de leden der Belgische kamers, die tot Limburg en Luxemburg behooren, ten einde tegen alle voorstellen van verbrokkeling dier provinciën te protesteren, en tevens te verklaren, dat de Luxemburgers en Limburgers, tot elken prijs, Belgen verlangen te blijven. De leden der bedoelde deputatie zijn met eene kaart van België voorzien, waarop voorkomen, al de Fransche departementen, die in 1815 België uitmaakten, en waarbij ook Luxemburg gevoegd is. Voorts zullen de leden dier deputatie ook eene nota bekend maken, waarin men zich moeite geeft, om het zoogenaamde regt van België op het betwiste grondgebied aan te toonen.

— De wapeningen in België houden steeds aan, en van alle kanten verneemt men berigten omtrent garnizoens-veranderingen en troepenbewegingen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 10 Dec. In de afgeloopen week heeft alhier een diefstal in de Franciscaner kerk plaats gehad. Een persoon, die aldaar sedert eenige dagen arbeidde, liet zich des avonds daarin opsluiten, en maakte zich van eene menigte kostbaarheden meester; intusschen is de dief ontdekt, op het oogenblik, dat hij het gestolene ten verkoop aanbood.

— Morgen zal een familie-concert aan het Hof plaats hebben, waarop de heeren Moligne en Thalberg, en mlle. Sabine Heinefetter zich zullen doen hooren.

— In den afgeloopen nacht is een kabinets-koerier van hier naar Rome vertrokken.

— Men heeft alhier zeer gunstige berigten ontvangen, omtrent den gezondheidstoestand van Z. K. H. den Grootvorst Troonopvolger van Rusland. De geneesheeren hebben verklaard, dat men geene vrees behoeft te koesteren, dat Hoogstdeszelfs gezondheid aan voortdurende gevaren zou onderhevig zijn.

STADSNIEUWS.

176ste KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Eerste Klasse, Maandag 17 Dec.

1ste Lijst: N°. 25941 eene premie van *f* 1,000; N°. 14842 een prijs van *f* 1,000. 2de Lijst: N°. 8425 een prijs van *f* 1,000; N°. 22604 een dito van *f* 1,000; N°. 6524 een dito van *f* 1,500.

BEVALLEN. 16 Dec. J. van Gilse, geb. Brester, d. K. — 17 Dec. M. E. Meijling, geb. Huijer, 2 D.

OVERLEDEN. 13 Dec. G. J. Moolhuizen, geb. Forceville, 19 j. — L. Kleersnijder, 83 j. — A. Koets, wed. J. IJsebrandt, 95 j. — 14 Dec. H. Charbon, 3 w. — J. E. Haages, 15½ j.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 18 December, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.			volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels.			volgens de Effecten-Societeit.		
			van	tot	gebleven	laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.	Werkelijke Schuld	a 2½	53¾	54	53 13/16	53 13/16	15/16	13/16
	Dito	» 5	100	½	¼	100¼	⅜	¼
	Uitgestelde dito	»	⅞	15/16	119/128	119/128	»	»
	Kansbiljetten	*f*	24½	25	24¾	24¾	15/16	13/16
	Amortisatie-Syndic.	» 4½	94¼	¾	½	94½	»	»
	Dito	» 3½	79	½	¼	79¼	»	»
	Handel-Maatschappij	» 4½	175½	176	175⅝	175⅝	¾	⅝
	Nieuwe dito	» 4½	»	»	»	»	»	»
	Nieuwe dito 1837.	» 4½	»	»	»	»	»	»
	Entrepôt-Dok	» 4½	»	»	»	»	»	»
	Oost-Ind. Leening	» 4	»	»	»	»	»	»
	Dito	» 5	98½	99	98¾	98¾	»	»
	Aandeelen Kansb.	» 4	»	»	»	»	»	»
	Spoorweg Haarlem.	»	»	»	»	»	»	»
	Aand. Rijn-Spoorw.	» 4½	102	½	⅜	102¼	⅜	»
FRANKR.	Inschrijving G. B.	» 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.	Dito	» 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.	Leening *Ardoin's*	» 5	16	¼	1/16	16 1/16	⅛	1/16
	Dito onbep. Stukk.	» 5	»	»	»	»	»	»
	Passive	»	»	»	»	»	»	»
	Deferred	»	»	»	»	»	»	»
	Fransche Uitgestelde	»	»	»	»	5 1/16	»	»
	Engelsche dito	»	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.	Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.	Certific. bij *L. & B.*	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito *Falc. & Co.*	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
	Aandeelen *Tavoliere*	» 3½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Parijs	» 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.	*H.&C.* 1798, 1816.	» 5	105½	106	105¾	105¾	»	»
	Dito 1828, 1829.	» 5	105¼	¼	¼	»	»	»
	Dito 1831, 1833.	» 5	97¾	98	97⅞	97⅞	»	»
	Oblig. te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Hamburg	» 5	»	»	»	»	»	»
	Inschr. in Assign.	» 6	68¾	69	68⅞	68⅞	»	»
	Certific. van dito	» 6	»	»	»	»	»	»
POLEN.	Aandeelen a fl. 300.	» *f*	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 500.	» »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.	Dito R. 50.	» »	123	124	123½	123½	»	»
	Neg. Londen 1830.	» 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR.	Aandeelen à fl. 100.	» *f*	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 250.	» »	»	»	»	»	»	»
	Metaliek	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito	» 3	»	»	»	»	»	»
	Dito	» 2½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
	Weenerb. *Goll & Co.*	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito	» 4	»	»	»	93¾	»	»
	N. Ween. Aand. fl. 500	» *f*	»	»	»	815	»	»
DENEMARK.	Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIË.	Dito dito	» 5	»	»	»	»	»	»
LOUISIANA.	*Hope & Comp.*	» 5	»	»	»	99½	»	»
DARMSTADT	Aand. bij loting	» *f*	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 18 December, 1838.

In Integralen zich eenige meerdere verkoopers vertoonende, konden zij zich niet op hunnen koers van gisteren souteneren, en zijn dezelve ⅛ à 3/16 in prijs teruggegaan; alle overige binnenlandsche Fondsen waren mede iets flaauwer; ook zijn Aand. Handel-Maatschappij ⅛ pCt. lager.

Aandeelen Rijn-Spoorweg 102¼, ⅜.

Van vreemde Fondsen zijn Ardoins, ten gevolge van het lager merk van Antwerpen, bij eenigen handel, gedaald tot 16 1/16; ook waren Columbianen iets flaauwer; in overige geene variatie.

Columbia 2de Leening, à £ 100. 16¾, 13/16. Nieuwe Mexico 5 pCt. 17⅝. Coupon Columbia onb. en enk. *f* 3 7/16, ½. Dito Ardoins Nov. 1837, Mei en Nov. 1838, 9¾, 13/16 pCt.

Koers van het Geld. Beleening 3½. Prolongatie 4. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen 53¾ à 13/16. Kansb. *f* 24¾ à 13/16. Handel-Maatsch. 175⅝. Ardoins à £ 85. 16 1/16 à ⅛.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 15 December.

Consols op tijd.	3 pCt.	93⅝ à ¾.		Spanj. Ard. m. c.	5	»	16 à ¼.
Brazilië	5	»	77 à ⅛.	Passive		»	3⅝ à ⅞.
Mexico	6	»	22½ à 23.	Deferred		»	6⅞ à 7.
Peru	6	»	16 à 17.	Portugal	5	»	29 à ¼.
Columbia 1e L.	6	»	23¼.	dito	3	»	19 à ¼.
dito 2e »	6	»	25½ à 26.	Holland	2½	»	54½ à ⅝.
Deenemarken	3	»	73¾ à 74¼.	dito	5	»	100⅛ à ⅝.
Rusland	5	»	111¼ à ¾.	dito O. I.	5	»	98¾ à 99¼.

De handel ter beurze was heden levendiger, dan zulks gewoonlijk des Zaturdags het geval is; Consols waren iets vaster. Van vreemde Fondsen was er eenige speculatie in Portugesche, die in den beginne flaauwer, 5 pCt. 28½, en 3 pCt. 18¾ waren, doch ten slotte weder als gisteren blijven; in overige weinig variatie, alleen 5 pCt. Belgische weder lager, 99¼.

ANTWERPEN, 17 December.

Metaliek	5	»	107.	Ardoin	5 pCt.		16.
Partialloten		*f*	463.	Uitgestelde		»	5.
Loten fl. 500.		»	810.	Napels, *Falcon.*	5	»	93½.
Pol. Lot. fl. 500.		»	138¾.	Denemarken	3	»	74.
dito 300.		»	129.	Pruiss. Loten.		*f*	121¼.
Darmst. Loten.		»	24.	Nassau Loten		»	23.

Het berigt van het schorsen der betalingen van de Belgische Bank was reeds vroegtijdig bekend, en veroorzaakte eene algemeene ontmoediging in den handel; alle Staatsfondsen waren daardoor aangeboden, 5 pCt. 98, en 4 pCt. à 89¼. Ook op Ardoins had zulks eenen ongunstigen invloed, dewijl daarin eenige gedwongen verkoopen moesten gedaan worden; geopend op 16⅜, viel de prijs tot 15⅞ p., doch blijft ten slotte 16 koers op morgen. De Aandeelen in de Bank voor de Volksvlijt waren mede flaauw, 94½ p. *Société de Commerce* 90 p.

BRUSSEL, 17 December.

3 ure: Het schorsen der betalingen van de Belgische Bank veroorzaakte heden ter beurze eene algemeene verslagenheid, waardoor in Staatsfondsen weinig handel was; 2½ pCt. 54, 5 pCt. 99. Ardoins waren geheel verlaten, genoteerd 16¼ p., blijft de koers na de beurs 16.

BERLIJN, 13 December.

Pruiss. Leen.	4 pCt.		102¾.	Pol. Lot. fl. 500		pCt.	77⅝.
Loten dito		»	69½.	dito 300.		»	68.
Metaliek	5	»	109¾.	Holland	2½	»	51¼.
Rusl. Londen	5	»	110¾.	Denemarken	3	»	74¼.
dito Hamb.	5	»	108¼.	Bank-Actiën			1018.
dito 1831 en 33	5	»	102½.	Loten fl. 500.		»	138¾.

Van meest alle Fondsen, uitgezonderd van Weener Bank-Actiën, waren de koersen, bij weinig handel, heden eenigzins flaauwer. Wisselk. Amst. k. 140, 2/m 139½.

FRANKFORT A/M, 15 December.

Metaliek	5 pCt.		106½.	Pol. Lot. fl. 500		»	78.
dito	3	»	80½.	dito 300		»	68.
Bank-Actiën		*f*	1798.	Holland	2½ pCt.		50 1/16.
Loten fl. 500.		»	134¼.	Spanj. Ard.	5	»	3¼.
				Taunusbahn		*f*	264½.

De Hollandsche Fondsen bleven heden, hoewel iets lager van Amsterdam komende, vast op hunne prijzen van gisteren, en vertoonden er zich weinig genegen verkoopers. Oostenrijksche loten à fl. 500 waren mede williger.

WEENEN, 11 December.

Metaliek	5 pCt.		107¾.	Loten fl. 500.	»	136¼.
dito	4	»	100 5/16.	Wisselk. Amst. 2/m		137⅛.
dito	3	»	81¼.			

WISSELKOERSEN. 18 December 1838.

	Geld.	Papier.		Geld.
Londen kort	12.00		Londen 2/m	11.95

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar SURINAME, het Nederl. tweed. barkschip *de Eensgezindheid*, Kapt. C. Meyer, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Scheepstijdingen.

Het schip Van Speyk, Kapt. van der Wind, v. Havana n. Amsterdam, te Dover binnen, heeft den 13 Dec. de reis voortgezet.

Het schip Banca, Kapt. ten Ham, v. Rotterdam n. Batavia, is, volgens brief van Lissabon van 30 Nov., met schade, door eene stoomboot aldaar binnengesleept.

Een Hollandsch schip, de naam onbekend, is op de Portugesche kust verongelukt; vermoedelijk het schip Mars, Kapt. Metson, v. Rotterdam n. Lissabon. Ook waren aldaar eenige vaten Boter en Kaas aan strand gespoeld.

Het schip Wilhelmina Maria, Kapt. Atkes, v. Amsterdam n. Suriname, is den 2 Dec. mede te Lissabon, met schade, binnengeloopen.

Te Swinemunde en te Dantzig was den 7den, te Pillau den 6den, en te Memel den 4 Dec. het vaarwater weder vrij van ijs. Te Riga was men den 3 Dec. bezig met het uitijzen van al de aldaar liggende schepen, van welke sommige reeds in open water waren gekomen.

BINNENGEKOMEN.

HARLINGEN 10 Dec. A. Rozema, Buitenwerf, Laurvig. — 12 Dec. J. Eilers, de Verwachting, Alloa. — 14 Dec. A. Reach, Mary and Rose, Leith.

TEXEL 17 Dec. Z. Z. O. en Z. O. — Niets.

VLIE 16 en TERSCHELLING 15 Dec. — Niets.

HELVOET 17 Dec. Z. Z. O. — Gisteren nog: J. Rainkin, Glasgow Merchant, Glasgow.

BRIELLE en MAASSLUIS 17 Dec. — Niets.

ANTWERPEN 16 Dec. Muis, 3 Gebroeders, Rotterdam. — 17 Dec. Maxton, Spinster, St. Domingo. Britton, Antwerpen (S), Londen. Mooy, Princes Victoria (S), dito. Landsbeer, Jonge Pieter, Rotterdam.

OSTENDE 15 Dec. Rieke, Gregorius, Londen. Lomax, Earl of Leverpool, dito.

MESSINA 19 Nov. Arfsten, Maria, Antwerpen; dezelve zou in het laatst dier maand derwaarts terug keeren.

UITGEZEILD.

TEXEL 17 Dec. L. A. J. Boulet, Anna Geertruida, Batavia. N. Osgood, Neptunus, dito. H. Rolff, Stad Utrecht, dito. J. E. Strumphler, Oud Alblas, dito. H. D. van Wijk, Hendrik Wester, Kaap de Goede Hoop en dito. J. D. Bos, Maria, Suriname. H. K. Ruyl, Noord-Holland, dito. C. Hofker, Nickerie Packet, dito. C. Wessels, Mercurius, dito. J. J. Boon, West-Indië, dito. J. Andresen, Sophia Maria, dito. H. G. Bergveld, Alcyon, Havana. C. A. Barry, Maryland, New-Orleans. H. Graue, Atlantic, Philadelphia. G. H. Feyen, Florens, Livorno. H. Fyn, Klasina Theodora, Marseille. J. M. de Veelabas, Jose Aminos, Cadix en Gibraltar. B. Petersen, Wenskapen, St. Ubes. J. Engelenberg, Onderneming, Lissabon. B. W. Mellema, het Jonge Reintje, Bordeaux. J. H. Jonker, Gesina Harmina, dito. C. Tiedeman, Patriot Minde, Leverpool. C. G. Boer, Geerdina, dito. J. A. Oldenburg, Gerberdina, Londen. K. Zwanenburg, Onderneming, dito. J. R. Dood, Vr. Christina, dito. R. J. Brons, Johanna Margaretha, dito. O. Smith,

Stedfast, dito. L. P. de Vries, Prudentia, dito. U. E. Pot, Vertrouwen, dito. T. Visser, Bernard Elisa, Hull. G. T. Moffat, Euphmunes, dito. C. T. Groth, Rudolph, Rostock. J. Ambiornsen, Vr. Helen, Tonsberg. J. T. Spiegelberg, Aurora, Avontuur. J. D. Busch, Louisa, dito.

BELVOET 17 Dec. J. Thomas, Emily, Plymouth. B. Wards, Friends, Newcastle. — Gisteren nog: W. Storey, Aldbro, Hull.

BRIELLE 17 Dec. J. de Jong, de 2 Vrienden, Boston. A. J. Hubert, Zorgvliet, Londen. J. A. Hansen, Verwachting, dito.

MAASSLUIS 17 Dec. H. van Rossem, Handel-Maatschappij, Noordzee. G. Treus, Maassluis Welvaren, dito. H. de Kromme, Neêrlands Koning, dito. K. de Boer, de Nijverheid, dito. K. Kock, het Goede Voornemen, dito.

VLISSINGEN 15 Dec. Eeltjes, Phoenix, (Middelburg) n. Batavia. A. Vucassovich, Velasco, Konstantinopel. F. Rusters, Clara Maria, Adra, beide v. Antwerpen. P. Bosselaar, Petrus, Antwerpen.

ANTWERPEN 17 Dec. Muis, Anna Maria, Rotterdam. Peters, Gute Hoffnung, dito.

OSTENDE 15 Dec. Kramer, Anna Maria, Lissabon. — 16 Dec. Den Duits, Egide, Leverpool. Van den Kerkhoven, August, dito. Van der Steene, Jupiter, dito. Zellien, Industrie, dito.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 18 December 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Mainz,	het schip	Kust v. Brazilië,	schipper J. J. Reindorp.
» Dusseldorf,	» »	die Vermehrung,	» C. Hannesen.
» Keulen,	» »	Wilhelmina,	» C. W. Beyer.
» Duisburg,	» »	Fredrik Wilhelm,	» J. L. Arera.
» Rijnschans,	» »	Catharina,	» Ant. Grenshauser.
» Wezel,	» »	Alma,	» A. Balk.
» Frankfort,	» »	Canaris,	» J. Rau.
» Mannheim,	» »	het Vertrouwen,	» C. Th. Ittschert.

Aangekomen: F. Hilbrand, Frankforter Adler, van Frankfort.

KEULEN 15 Dec. *Aangekomen:* H. Balk, van Amsterdam.

CAUB 13 Dec. *Voorbijgevaren:* G. J. Schön, van Wurtzburg naar Keulen, met 1,179 ctr.; P. Tillmann, van Mainz naar Rotterdam, met 3,916 ctr.; M. Brassel, van Bingen naar dito, met 2,327 ctr.; J. Brillmeyer, van Keulen naar Mannheim, met 1,522 ctr.; W. Bauduin, van Mainz naar Rotterdam, met 3,848 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 15 Dec., 9 voet, 10 duim. Caub 14 Dec., 7 voet, 8 duim, en te Bingerloch 8 voet, 4 duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

ST. PETERSBURG, *J. Albers*, JOHANNES. 98 tz. Lijnzaad, Bunge en Co.; 640 tz. do., Order.

STOKHOLM, *J. F. Hjorth*, FLYGANDE FANAN. 116 pl. Koper, D. van Lennep, Coster en Co.; 939 stav., 52 pak. IJzer, Gebr. van der Vliet; 296 stav., 14 boss. do., J. F. Hoffman en Zn.; 192 stav. do., F. le Chevalier; 170 t. Teer, 12 v. Potasch, Broms en Co.; 36 v. Potasch, Gebr. Hoogendt; 10 k. ijz. Platen, 5 k. Spijkers, 2 k. Staal, 20 ring. Koperdraad, Kerkhoven en Coutinho; 51 v. Potasch, 559 stav. en 1 boss. IJzer, Order.

KONINGSBERGEN, *A. H. Visker*, OP HOOP VAN FORTUIN. 34 l. Rogge, W. Willink Jr.

KIEL, *M. Wybes*, DE VRIENDSCHAP. 975 t. Rogge, 29 t. Raapzaad, S. Prins en Co.

GREVELINGEN, *J. Hook*, DIE FRAU ETJE IUNKEN. 15 l. Rogge, Order.

ROTTERDAM.

BATAVIA, *P. Romeyn*, JACOBUS. 407 kan. Suiker, 587 b. Rijst; 70 leg. Arak, 60 v. Tamarinde, 599 bl. Tin, 570 boss. Bindrotting, 1 part. Sapanhout, A. van Hoboken en Zn.

MATANZAS, *J. Romagura*, MANUELITA. 1,250 k. Suiker, Sturenberg, Cankrien en Co.

LONDEN; *A. R. Wats*, TYNE. 2 st. Mahonijhout, Vink en Co.; 180 st. Lood, 25 t. Zand, L. J. Enthoven en Co. te 's Hage; 30 t. do., Order.

W. Norwood, COLUMBINE. 102 k. Thee, C. Kolff en Zn.; 20 k. Lac dye, 1 b. Koopm., J. van Ommeren Fz.; 15 k. Gom Animi en Schellac, Pluygers en Hauck; 12 ser. Amandelen, 3 b. Koopm., G. Sanderson en Co. 11 k. Indigo, F. Moll; 11 k. do., Gebr. Nottebohm; 31 st. Mahonijhout, Vink en Co.; 129 stav. IJzer, Suermondt en Co.; 91 tt. do., Collings en Maingy; 160 z. Koopm., de Kuyper en Co.; 13 k., 12 p., 19 v. Koopm., 8 k. Indigo, Order.

ANTWERPEN.

NEW-YORK, ..., HEBE. 306 f. Traan, 1 part. Verfhout, Gebr. Nottebohm.

HAMBURG.

BAHIA, *S. P. Cornelius*, ELISABETH. 192 k., 25 v. Suiker, J. A. Schröder en Co.; 154 k., 2 v. do., H. J. Merck en Co.; 34 k. do., 25 b. Katoen, 127 roll. Tabak, N. B. Eybe en Zonen; 113 k. Suiker, 168 b. Koffij, 150 roll. Tabak, Order.

— *Kreuckel*, JOHANN CHRISTOPH. 416 k. Suiker, C. H. Donner.

HAVANA, *A. Fokkes*, JUNO. 624 k. Suiker, G. H. Hartig; 254 k. do., 30,000 st. Sigaren, Hinck en Co.; 100 k. Suiker, C. M. Schröder en Co.; 156 b. Tabak, J. Berenberg, Gossler en Co.; 143 k. Suiker, 543,700 st. Sigaren, Order.

— *Blohm*, HEINRICH JOHANN. 743 k. Suiker, H. J. Merck en Co.; 316 k. do., Menge en Nieman; 105 k. do., 1 part. Sigaren, Hachgreve en Vorwerk; 187 k. Suiker, 122 b. Tabak, 1 part. Sigaren, Order.

PORT AU PRINCE, ..., CESAR EN HELENE. 600 b. Koffij, J. D. Mutzenbecher; 583 b. do., 123 b. Katoen, 240 ser. Tabak, 4 bl. Mahonij- en 1 part. Verfhout, J. C. Godeffroy en Zn.; 702 b. Koffij, 97 b. Katoen, 40 ser. Tabak, Order.

BREMEN.

CUBA, *J. H. Jaburg*, JOHANN CARL. 1,300 k. Suiker, W. A. en W. Fritze.

NEW-BEDFORD, *H. B. Gardner*, HOPE. 372 v. Traan, Gloystein en Gevekoht; 1 part. Walvischbaarden, Order.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HAMBURG, 14 December.

KOFFIJ. De handel in dit artikel was deze week onbeduidend, doch de prijzen bleven vast. Men verkocht: ong. 600 zakken Brazil van 3¾ à 5½, en 300 zakken Domingo van 4¼ à 5¼ sch.

SUIKER. De affaires in ruwe waren deze week wederom iets beduidender, en circa 800 kisten witte Bahia en Rio, 400 kisten blanke Havana, en 120 vaten Moscovados werden tot onveranderde prijzen afgedaan, en grootendeels ook dadelijk verladen. In het algemeen heeft de vraag voor goede Suiker op nieuw toegenomen, en toonde zich hoofdzakelijk meer kooplust voor fijne gele Havana. Geraffineerde onveranderd; Holl. Melis geldt 6¾ à 7, dito Lompen 6¾ à 6¾ gr.

SPECERIJEN. Voor *Peper* toonde zich eenige kooplust op speculatie. Sumatra en Madras noteert men van 4¼ a 4¾ sch. *Piment* en *Cacao* prijshoudend, met weinig handel.

RIJST vindt maar eenige koopers voor de consumtie. Men noteert: Caroline 18¾ à 21, Java en Patna 10 à 18, en Bengaal 9½ à 15¼ M.

TABAK. Verkoopen uit de hand: circa 300 kanassers Varinas à 11¼, 94 seroenen Havana à 18½, 25/m ℔ Portorico rollen à 6½ sch. Toevoeren: 270 seroenen Havana, en 280 idem Domingo.

KATOEN. Hierin is eindelijk ook beduidend gehandeld geworden, ofschoon nog niet in evenredigheid met de verkoopen in Engeland. Men verkocht: 432 seroenen Cumana, ong: 400 pakken Noord-Amerik., en 172 pakken ligt beschadigde in veiling, van 4 1/16 à 6 15/16 sch.; 120 pakken Suratte, en 115 balen Domingo. De toevoeren bestaan uit: 295 balen diverse soorten.

METALEN. Spaansch *Lood* wordt, even als het Goslar, op 12 M. gehouden. In *Tin* is in de laatste acht dagen niets belangrijks omgegaan; de eigenaars houden op 8¾ sch.

RAAPOLIE is in de laatste dagen iets gebeterd; ter plaatse betaalt men 22 M. 8 sch.; de eigenaars verlangen nu 23 M., zonder koopers.

TALK. De laatste berigten over dit Vet luiden zeer gunstig, en men schijnt in Engeland en Frankrijk beduidenden handel, met hooge prijzen, gemaakt te hebben. Hier is echter in de laatste week, behalve eene partij Hamburger tot 38 M., weinig affaire gemaakt.

POTASCH. Met dit artikel is het vast, en verwacht men nog hoogere prijzen. Nadat 50 vaten Kasansche afgedaan waren, vindt men slechts kleinigheden tot 17 M. aan de markt; voor partijen wordt vast op 17 M. 8 sch. à 18 M. gehouden.

ANTWERPEN, 17 December.

KOFFIJ. Heden zijn verkocht 1,100 balen Brazil tot 26¾, en 200 balen dito tot 27¾ cents.

SUIKER. 60 kisten blond Havana zijn tot *f* 19 vreemde vlag, en 700 matjes Manilla zijn tot geheim gehouden prijs verkocht.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITTEVEEN, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

KATOEN. Eenige partijtjes Amerikaansche en Suratte zijn tot diverse prijzen afgedaan.

ROTTERDAM, 17 December.

TABAK. 42 vaten Maryland, aangevoerd per het schip *Varna*, van Baltimore, vonden tot 38 cs. koopers.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

ROTTERDAM, 17 December.

Tarwe. De vraag ter verzending is sedert eenige dagen verminderd; voor de Zeeuwsche soorten heeft die echter nog aangehouden, waardoor die, bij goeden aanvoer in nieuwe, tot vorige prijzen van de hand ging; geringe oude traag; jarige *f* 360, 368, 375, 382, 390, 398; tweejarige *f* 375, 390, *f* 405; 118, 120, 122, 124, 126 ℔ nieuwe *f* 300, 315, 330, 345, 350. Roode *Tarwe* in de vorige week nog enkele partijen in entr. genomen, als: 126 ℔ nieuwe Rijn *f* 385, naderhand *f* 380; ook 129 ℔ puike dito *f* 400, en 130 ℔ dito Kleefsche *f* 406. Bij uitslijting was ook nog gedaan: 121 ℔ witbonte Poolsche *f* 408; 130 ℔ dito *f* 430. Heden was Rijn *Tarwe* ruim ter veil; tot *f* 10 lager werden weder eenige partijtjes genomen; 128, 129 ℔ nieuwe Rijn *f* 385, 390; 126 ℔ hooge Rijn *f* 380 in entr.; 129 ℔ nieuwe Bovenl. *f* 380; 228 ℔ oude en nieuwe dito *f* 385, 128 ℔ oude dito *f* 388, 128, 129 ℔ witbonte Poolsche *f* 425, 430 consumtie.

Rogge volkomen prijshoudend; nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 7.50, *f* 7.75, 8, 8.25; Noord-Brab. *f* 7.50, 7.75; 121 ℔ puike oude Brab. *f* 360; 120 ℔ jarige Rijn *f* 247, 119 ℔ oude Boveal. *f* 245, 120 ℔ nieuwe Pruissische *f* 240, 119 ℔ nieuwe Arendsburger *f* 225 alhier; 117 ℔ Poolsche gedroogde *f* 225; 115 ℔ Reval *f* 240; ook is er, zoo men segt, ter verzending gedaan: 117 ℔ nieuwe Koersche *f* 227, en 115 ℔ nieuwe Archangel *f* 222 entrepôt. Ter beurze: 120 ℔ jarige Noord-Brab. *f* 255, 115 ℔ nieuwe hooge Rijn *f* 225; 115 ℔ oude Archangel *f* 310, 212.50 cons.

Garst, met weinig verandering, traag; de gewone Zeeuwsche *f* 2 lager; Maartsche en winter *f* 150, 156, 162; dito zomer *f* 132, 138, 144, 150; 100/102 ℔ Oldammer zomer *f* 150, 151; 99 ℔ Vriesche dito *f* 146; 106 ℔ Arendsburger *f* 130 te Schiedam.

Haver zonder verandering; Zeeuwsche meer ter markt; Voer *f* 2, 2.20, *f* 2.40, 2.60, 2.80; korte *f* 2.30, 2.50, 2.75, 3, 3.20, 3.30 naar qual.

Boekweit tot vorige prijzen moeijelijk te verkoopen; Noord-Brab. *f* 178, *f* 180, 182, 184; Bossche *f* 175.

Erwten redelijk van de hand gaande; Zeeuwsche en Walchersche blaauwe *f* 6 a 8; groote dito *f* 7 à 9.50; witte *f* 6.25 à 7.75 naar qualteit.

Boonen. Witte en bruine bijna zonder vraag als tot lagere prijzen. Paardenboonen gezocht en *f* 6 hooger, *f* 138, 144, 150, 156 naar qualiteit. Duivenboonen *f* 165, 175, 185. Schapenboonen *f* 156, 165.

Kool- en Zomerzaad schaarsch en 1 £ hooger; puik zomer 48, 50 £.

Lijnzaad zonder prijsverandering beter te verkoopen; 106, 107 ℔ Arch. *f* 260.

Hennepzaad traag; Inlandsch tot *f* 190 gepresenteerd.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 17 *December* 1838, *in het Heeren-Logement te* Amsterdam.

N. 1. Een Huis, c. a., genaamd *het Rondeel*, aan de Z. Z. van de Nieuwe Doelenstraat, op den hoek van de Doelensluis, N°. 2247. *f* 21,800. *f* 1,200. J. F. Schutte.

N. 2. Een Koopmanshuis, c. a., op het Rokin, op den Noordhoek van en uitkomende in de Duifjessteeg, N°. 2201. *f* 11,100. — *f* 6,000. T. J. B. Westerwoudt.

N. 3. Een Koopmanshuis, c. a., op de Keizersgracht, bij de Hartenstraat, N. 1504. *f* 8,900. — *f* 300. H. J. van Ogtrop.

N. 4. Een Koopmans-Winkelhuis, c. a., op den Kloveniersburgwal, bij het voormalige Oude Mannenhuis, N. 2271. *f* 5,650. — *f* 10. J. Feije.

N. 5. Een Huis, c. a., op de Prinsengracht, tusschen de Nieuwe Spiegel- en Vijzelstraten, over de Weteringstraat, N. 4228. *f* 6,450. — *f* 550. F. C. Godzen.

N. 6. Een Huis, c. a., op de Bloemmarkt, bij de Wijdesteeg, N. 3515. *f* 4,525. — *f* 50. J. F. Schutte.

N. 7. Een Winkelhuis, c. a., in de Kalverstraat, naast het Hoekhuis van het Klooster, over de St. Jorissteeg, N. 4259. *f* 5,475. — *f* 1,800. T. J. B. Westerwoudt.

N. 8. Een Huis, c. a., op de Prinsengracht, tusschen het Amstelveld en Utrechtschestraat, N. 5611. *f* 1,825. B. Keuch.

N. 9. Een kapitaal Koopmanshuis, c. a., op de Brouwersgracht, tusschen de Korte Prinsengracht en Binnen-Brouwerstraat, N. 1635. *f* 6,050. — *f* 600. G. Haring.

N. 10. Een Huis, c. a., op den Haarlemmerdijk, tusschen de Binnen-Dommerstraat en Baanbrugsteeg, N. 2407. *f* 3,650. — *f* 150. A. Craandijk.

N. 11. Een Winkelhuis, c. a., op den Haarlemmerdijk en Noordelijke hoek van de Buiten-Oranjestraat, N. 1492. *f* 5,075. — *f* 275. F. C. Godzen.

N. 12. Een Winkelhuis, c. a., op den hoek van den Haarlemmerdijk en Korte Singel, N. 5713. *f* 7,550. J. F. Schutte.

N. 13. Eene Warmoezierderij, c. a., aan den Hoogen- of Sparrendammerdijk, N. 51 en 53. *f* 4,200. — *f* 100. A. Craandijk.

N. 14. Twee Kampen Wei- of Hooiland, buiten de Sparenwouderpoort, in den Groenen Molen- of Veerpolder, onder de Gemeente *Haarlem*, N. 30, 31 en 32. *f* 2,725. — *f* 600. A. van Noorle.

N. 15. Een Koopmanshuis, c. a., op het Singel, tusschen de Korsjespoortsteeg en Stroomarkt, N. 2316. *f* 4,450. — *f* 50. Opgeh.

N. 18. Een Huis, c. a., op de Lindengracht, voorbij de tweede Linden of Kathuizersdwarsstraat, N. 5923. *f* 1,375. — *f* 25. Opgeh.

N. 19. Een Winkelhuis, c. a., op den Nieuwendijk, tusschen de Dirk van Hasselt- en Kolkstegen, N. 2057. *f* 5,150. — *f* 100. J. C. Rebel.

N. 20. Een Koetshuis, c. a., in de Reguliersdwarsstraat, tusschen de St. Jorisstraat en Geelvinksteeg, op den hoek van de Openhardsteeg, N. 4420. *f* 5,050. — *f* 500. P. Baay.

N. 21. Een Huis, c. a., in de Reguliersdwarsstraat, tusschen de Geelvinksteeg en St. Jorisstraat, N. 4428. *f* 2,675. — *f* 275. W. J. Scheurleer.

N. 22. Een Huis, c. a., in de Reguliersdwarsstraat, N. 4423. *f* 3,450. *f* 550. P. Baay Jr.

N. 23. Een Pakhuis, c. a., in de Reguliersdwarsstraat, in de Openhardsteeg, N. 4353. *f* 680. — *f* 40. J. van Dokkum Cz.

N. 24. Een Huis, c. a., op de Baangracht, bij de Reguliersgracht, N. 5290. *f* 550. — *f* 2. J. Fikkert.

N. 25. De Opstal van een Pakhuis, c. a., op de Schans, tusschen de Leidsche- en Weteringpoorten, over de Spiegelgracht, N. 4500. *f* 430. — *f* 150. J. Breukelaar Hz.

N. 26. Een Pakhuis, c. a., genaamd *de Swaan*, op de Prinsengracht, tusschen het Molenpad en Runstraat, N. 6237. *f* 1,700. H. F. Brugman.

N. 27. De helft in twee Huizen, c. a., op de Raamgracht, op den hoek van en in de Verwerstraat, N. 4083. *f* 1,200. J. F. Schutte.

N. 28. Een Heeren Huis, met aparte Woonhuizen, c. a., en een Kamp Weiland, genaamd *Amstels Welvaren*, buiten de Weesperpoort, aan den Buiten-Amstel, tegenover het Tolhek aan de Utrechtsche Zijde, onder de Gemeente *Nieuwer-Amstel*, N. 46, 47 en 48. *f* 4,650. — *f* 1,200. D. de Vriend.

N. 29. Twee Huizen, c. a., buiten de Weesperpoort, aan den Buiten-Amstel, N. 49 en 50. *f* 1,550. — *f* 225. H. C. Coers.

N. 30. Een Huis, c. a., buiten de Weesperpoort, aan den Buiten-Amstel, N. 51. *f* 750. — *f* 10. J. Moele.

NB. N. 16 en 17 niet geveild.

Advertentiën.

(1992) FINALE UITVERKOOP.

JACKSON & C°.,

N°. 98, 99 en 100, Kalverstraat.

Hebben de Eer hunne geëerde Begunstigers en het Publiek te verwittigen, dat zij hun MAGAZIJN heden WOENSDAG den 19den December wederom geopend hebben, zullende de *fijne Engelsche Kousen*, *Handschoenen*, *Linten*, *Kinder-Goederen*, *Kanten* en andere *Mode-Artikelen* alleen des Woensdags en Donderdags verkocht kunnen worden, terwijl er geene sluiting zal plaats hebben, alvorens de geheele uitverkoop zal geschied zijn.

N. B. Op deze beide dagen zullen geene andere Artikelen verkocht kunnen worden.

☞ Het Huis is *Te Huur* en te bevragen bij den Makelaar B. A. VAN DER VIES, op het Rok-in, over de N. Z. Kapel, N°. 59.

(1993) HEINRICH LÖWENSTAM,

Oudezijds Achterburgwal, N°. 193, het eerste dubbele Huis van de Hoogstraat,

Magazijn van Russische Pelterijen,

en Gros et en Détail.

Is weder ruim voorzien van de allerfraaist bewerkte en onbewerkte PELTERIJEN, waarmede hij zich verder zijnen Begunstigers aanbeveelt.

(1994) Men vraagt een' COMPAGNON, in staat van 20 tot 40 duizend gulden aan te brengen, in eene VASTE WINST GEVENDE FABRIJK, en daarmede gepaarden HANDEL IN HET GROOT, gevestigd in *Zuid-Holland.* De aanvrager bezit grooter kapitaal dan hij vraagt, en doet het aanzoek alleen tot uitbreiding. Brieven *franco*, onder Lett. A. B. Z., aan het Bureau van den *Avondbode.*

NB. Op ongeteekende brieven zal geen regard worden geslagen.

(1995) VIJFENTWINTIGJARIG

Gedenkstuk der Regering

VAN

WILLEM I

DOOR DE REDACTIE VAN DEN *AVONDBODE* OPGEDRAGEN AAN HET VADERLAND.

Dit blad, met een Portrait des Konings en met eenen sierlijken Titel verrijkt, en overigens, wat den inhoud betreft, van blijvende waarde, is van heden af verkrijgbaar, ten huize van den Boekdrukker A. ZWEESAARDT, in de Warmoesstraat bij den Vijgendam, N°. 206, tegen den prijs van 75 Cents in Zwart- en *f* 1.50 in Gouddruk.

(1996) *Twee Muzijkstukken,*

VOOR ZANG

MET ACCOMPAGNEMENT VAN

PIANO-FORTE;

opgedragen

AAN DEN HOOG WELGEB. HEER

J. A. BARON VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT,

Commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Staatsraad; Gouverneur van Friesland;

uit te geven

ten voordeele der nagelaten Weduwen van den Schipper en Knecht; die in den droevigen ramp van den 18 October ll. bij *Harlingen*, in armoede zijn gedompeld.

DOOR EEN' LIEFHEBBER DER MUZIJK.

(*Prijs f* 1.25.)

Het PROSPECTUS is bij alle Boekhandelaren te bekomen.

(1997) Bij S. DE VISSER EN ZOON te *'s Gravenhage*, wordt Uitgegeven, en is alom verkrijgbaar:

I. J. J. DERMOUT, *Leerrede, ter vijf en twintigjarige gedachtenis van Nederlands Verlossing* . . . . . *f* 0.50

II. Gedichten van G. TEN BRUGGENCATE, Hz, velin papier, in carton, ... » 1.50

III. Een Bezoek op het Eiland St. Helena, in October 1837, met een kaartje en drie teekeningen, door A. D. VAN DER GON NETSCHER, Luitenant ter Zee, 2de klasse, royaal gr. 8vo., ... » 1,50

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Woensdag 19 December 1838. HET GEWAANDE HUWELIJK, Blijspel in één Bedrijf, naar het Fransch van den Heer *S. G. Etienne.* Gevolgd door: HIERONIMUS JAMAAR, Blijspel in één Bedrijf, door den Schrijver van DE NEVEN. Ten slotte: DE SCHOONE SLAAPSTER, Nieuw Groot Ballet Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*; Muzijk van den Heer *Broekhuyzen*, kweekeling aan de Koninklijke Muzijkschool te Amsterdam; Nieuwe Decoratiën van den Heer *J. E. de Vries*, en Nieuwe Costumes. *Ten Zes ure op het Tooneel.*

Verwacht op Donderdag 20 December 1838; *Als buitengewone Voorstelling*, ten behoeve van het *Fonds tot pensionering van tooneelkunstenaars aan den Stads Schouwburg*: ARTHUR, OF ZESTIEN JAREN LATER, Tooneelspel in twee Bedrijven, naar het Fransch van *Dupeniy. Fontan* et *Dasigny*, door den Heer *J. H. Burlage*; Muzijk van den Heer *F. N. Stoetz*. Nooit vertoond. Gevolgd door het Ballet: DE SCHOONE SLAAPSTER.

THEATRE FRANCAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

Abonnement et entrées de faveur généralement suspendus.

Mercredi 19 Decembre 1838: Représentation extraordinaire, donnée, conjointement avec l'Administration, par *Richard* et *Cecilia Mulder*, Pianistes, membres honoraires des Sociétés Philarmoniques de Berlin, Munich, etc.

Composition du Spectacle:

I.

TARTUFFE, Comédie en 5 Actes, par *Molière.*

II.

1. Ouverture de Concert, composée par *Richard Mulder.*
2. Le Retour de Londres, Adagio et Rondo Brillant pour le piano-Forto, avec accompagnement d'orchestre, de *J. N. Hummel*, exécutée par *Cécilia Mulder*, élève de son Frère *Richard Mulder.*

III.

LA CHANOINESSE, Vaudeville en 1 Acte, par Mrs *Scribe* et *Francis Cornu.*

IV.

3. 1°. Andante de *Henselt.* 2°. Air, sans texte, de *Mendelssohn Bartholdy.* 3°. Fantaisie Brillante, pour Piano-Forte, composée et exécutée par *Richard Mulder.*
4. Grand Duo Concertant, pour Violons, de Kalliwoda, exécuté par les Frères *Friedrich* et *Karl Engel* d'Oldenbourg.
5. Variatione di Bravura, pour le Piano-Forte, de *Hertz*, exécutée par *Cécilia Mulder.*

On commencera à 6½ heures précises.

Jeudi 20 Decembre 1838. CLERMONT, Vaudeville Nouveau en 2 Actes.

DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

23te Vorstellung im Abonnement.

Mittwoch 19 December 1838. NORMA, Grosse Oper in 4 Abtheilungen. Aus dem Italienischen des *Felix Romani*, frei übersetzt von *Joseph Ritter von Seyfried.* Musik von *Vincenzo Bellini.* *** *Sever*, Herr *Forner* als Gast. *Anfang um 7 Uhr.*

Text-Bücher dieser Oper sind bey den Buchhändlern A. H. Brouwer, N. Z. Voorburgwal, N°. 165, und J. D. Gertner, Muiderplein, N°. 53, wie auch an der Theater-Casse á 30 Ct. zu haben.

GRAND SALON.
Théâtre des Variétés.

Woensdag den 19 December 1838. DE BURENSTRIJD, OF DE VERSTROOIDEN, Blijspel met Zang in één Bedrijf; naar het Hoogduitsch gevolgd en als Vaudeville bewerkt, door *Pierre Boas Jr.* Na hetzelve, *op vereerend verzoek*: N°. 777, OF HET VERLOTE LANDGOED, Blijspel met Zang in één Bedrijf; naar het Hoogduitsch gevolgd en als Vaudeville bewerkt, door *Pierre Boas Jr.* Tusschenbeiden eene voorlaatste Voorstelling van den Heer *Grünwald*: DER LISTIGE NICOLA, ODER DOMESTIKEN SCHWÄNKE, Kluchtspel van *Alexandre*, waarin de Heer *Grünwald* vijf onderscheidene karakters zal vervullen.

De Entrée voor ieder Persoon is 75 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.